

MTI.

Kiadja a Magyar Tájékoztató Iroda, Budapest, I., Vém utca 6-7. Telefon: 188-400, 188-400
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. december 4.

bb 1. koncert a milánói angelicum zenekarral - flotow „márta,, című dalművének felújítását és bruckner te deumát vezényli januárban erdélyi miklós

1 ol/gk-lm fm

1964. december 4.

az olaszországi vendégszerepléséről hazatért erdélyi miklós, az állami operaház karmestere nyilatkozott az mti munkatársának.

- rádiószerepléseimre és lemezfelvételeimre figyelt fel a hanglezemgyártással is foglalkozó társaság, amely főként a barokk zene népszerűsítésére specializálta magát. milánóban a scala-n kívül nekik van egyedül állandó zenekaruk. a mintegy 80 főnyi együttest pozanosokkal a scala segíti ki. ezt a zenekart vezényeltem november 23-i koncertjén, amelynek egyik érdekessége fucsong kínai zongoraművész fellépése volt. műsorunkon chopin két zongoraversenye és kodály: galántai táncok című műve szerepelt. az előadóról és a kíséreltről is nagy elismeréssel emlékeztek meg a helyi lapok.

a további terveiről szólva erdélyi miklós elmondotta, hogy karácsony másnapjának estéjén az erkel színházban puccini toscá című operájának előadásán vezényli a zenekart. az esten kónya sándor éneklő cavaradossi szerepét.

megkezdtek az előkészületeket flotow „márta,, című dalművének felújítására, amelynek szintén ő lesz a karmestere. 8-án kezdik a színpadi próbákat és január végén mutatják be a felújítást.

- örömmel készülök az állami hangversenyzenekar január 18-i koncertjére is. ezen többek között előadjuk - a fővárosi énekkar közreműködésével - bruckner te deum-át, amely több mint egy évtizede nem szerepelt a hangversenyek műsorán, - mondotta erdélyi miklós./mti/

-1-

me

bb 2. a szovjetunióban, norvégiában, svájcban, franciaországban is vannak tagjai a magyar műszaki könyvklubnak

1 áe/sk szb fm

1964. december 4.

hat hét alatt - megalakulása óta - 10 000 tag jelentkezett a műszaki könyvklubba. ez a nagyarányú érdeklődés minden várakozást felülmúl. a nagy létszám mellett fontos eredmény, hogy a tagok között a műszaki dolgozók minden kategóriája képviselve van: a műszaki egyetemek tanáraitól kezdve az üzemi ipari tanulóig szép számmal találhatók a tagok sorában középiskolai tanárok, tudományos munkatársak, mérnökök, egyetemi hallgatók, középiskolai tanulók. a klub felkeltette a külföldön élő magyar származású műszaki dolgozók érdeklődését is. a fennállása óta eltelt rövid idő alatt a szovjetunióból, csehszlovákiából, jugoszláviából, lengyelországból, az ndk-ból, a román népköztársaságból, az nszk-ból is jelentkeztek érdeklődők, sőt vannak olyan tagok is, akik franciaországból, norvégiából és svédországból jelentkeztek felvételre. ezek a külföldön élő magyar szakemberek gyorsan megkapják az őket érdeklő szakirodalmi tájékoztatást, s ezáltal a magyar műszaki kultúra és könyvkiadás lelkes szószólói lehetnek új hazájukban.

a tizezredik tag éles tiber, a jászszentandrászi petőfi tiszta géplakatos. a szerencsés jelentkezőnek a műszaki könyvkiadó és az állami könyvterjesztő vállalat 50 kötetes szakkönyvtárat ajánlódokozott. /mti/

..

bb 3. natvanezer mikulási virgács a budapestieknek

1 cs/tr szb ká

1964. december 4.

a hagyományos mikulásnap ajándékozás érdekes kísérő motívuma a virgács. az erdei termék vállalat dunántúli és északi telepsein az idén is nagymennyiségű nyírfaágat gyűjtöttek mikulásra és csupán a közért üzletek és csemégeboltok megrendelésére 60 000 aranyzott virgácsot kötöttek belőle. a nyomatékosabb, figyelmeztetést, jelképező nagyobb virgácsokat piros krepp-papírral, a kisebbeket pedig piros selyemszalaggal díszítették. a hagyomány egyenlőtlen fejlődésére jellemző, hogy a vidéki városokba, falvakba csupán 6 000 virgácsot rendeltek. a virgács-szállítmányok megérkeztek, s most már nem a kereskedelmi szerveken múlik, hoz-e virgácsot a ,, mikulás,,./mti/

..

- 2 -

me

bb 4. fejlesztik az egészségügyi intézményeket, tovább javul a betegellátás - elkészült a fővárosi egészségügy jövő évi programja

1 hi/tné szb zs

1964. december 4.

budapest egészségügyi helyzetének további javulását igéri a fővárosi tanács most kidolgozott 1965. évi egészségügyi programja.

a tervek szerint tovább javítják a körzeti orvosok munkakörülményeit. az ilyen orvosi állások aránya ugyanis - számuk jelenleg 723 - öt év óta nem változott, miközben a fővárosba mintegy százezer lakos költözött fel. ilyen formán egy-egy körzetre átlagosan 2500 lakos jut, a peremkerületekben ennél valamivel kevesebb, itt azonban a körzetek nagyobb kiterjedése jelent problémát. a tervek szerint azokban a körzetekben, ahol a települési viszonyok ezt indokolják, röntgen-, laboratóriumi, valamint ekg-vizsgálatra is berendezett, szakosított orvosi rendelőket létesítenek. az új lakótelepeken rendelőintézetek építését szorgalmazzák.

az üzemegészségügyi szolgálatot az ipari dolgozók létszámának emelkedésével arányosan fejlesztik. újabb munkahelyekre terjesztik ki az üzemorvosok betegállományba vételi jogát, s a nagyobb üzemekben - például a ganz-márvagban, az egyesült izzóban, a körzeti lakosságot is kiszolgáló, nyílt rendszerű üzemi rendelőket hoznak létre. az érvényben levő kormányrendeletnek megfelelően a felgyógyult, csökkent munkaképességű dolgozók elhelyezésére a nagyobb üzemekben átképző műhelyeket állítanak fel.

tovább bővül a gondozóintézeti ellátás is. fejlesztik például az idegbeteg-gondozó hálózatot, s arra törekszenek, hogy a főváros minden kerületének legyen önálló gondozója. a 2., a 3., a 6. és a 14. kerületben tbc-erőnképszűrő állomást hoznak létre. önálló onkológiai gondozót kap óbuda, a belváros és a 12. kerület. az üzemekben szaporítják a bőr-szakrendelések számát.

a fekvőbeteg-ellátás javítására a bajcsy-zsilinszky kórház 2. számú szülészeti osztályát befogadó épületre emeletet húznak, így a kórházi ágyak számát 47-tel növelni lehet. tervezik az épületben belgyógyászati utókezelő szanatórium létesítését is. az uzsoki-utcai kórházban szintén emeletráépítést terveznek, s ez lehetővé teszi majd az apáthy istván kórházban működő idegosztály átszervezését, korszerűsítését.

a középfokú végzettségű egészségügyi dolgozók utánpótlására új 200 személyes gyermekápolónőképző iskolát szerveznek, valamint 160 tanulólétszámú szakközépiskola létesítését tervezik rendelőintézeti asszisztensi és gondozónői szakkal, két-két osztállyal./mti/

..

- 3 -

me

bb 5. kipróbálta a gyerekektől elvett csuzlit - 8 hónapi javító-
nevelő munkára ítélték

i bc/tm-lm zs

1964. december 4.

k. ferenc 32 éves hőszigetelő a népköztársaság útján csuzli-
val betörte egy 4-es autóbusz szélvédő üvegét. a fővárosi bíróság -
mint másodfoku bíróság - társadalmi tulajdont károsító gondatlan
rongálásért jogerősen 8 hónapi javító-nevelő munkára ítélte 10
százalékos bércsökkentés mellett és a kár megfizetésére kötelezte.

a szokatlan bírósági ügy előzménye az volt, hogy két
gyerek a népköztársaság útján, az operaház környékén csuzlival
galambokra, verebekre lövöldözött. k. ferenc elkobozta tőlük a
csuzlit. nézegette a szokatlan formájú „gyerek-fegyvert”, és
elhatározta, hogy maga is kipróbálja. a próba tulságosan jól
sikerült, s így történt, hogy a „csuzlilövedék”, betörte az
autóbusz 450 forint értékű üvegét. szerencsére senki nem sérült
meg./mti/

--

bb 6. tizenöt-tizenhét éves „vadászinasok”, baranyában

vid ká/sk-lm -cz

1964. december 4.

a leendő vadászok nevelésének, oktatásának érdekes formá-
ját valósította meg az egyik leghíresebb baranyai vadász: németh
jános járási felügyelő. maga köré gyűjtötte a vadászat iránt
érdeklődő iskolásgyerekeket és vasárnaponként magával viszi
őket portyáira. németh jánosnak van az országban az egyik leggaz-
dagabb vadászati szakkönyvtára és ezt is fiatal tanítványai rendel-
kezésére bocsátja. a 15-17 éves fiúk, akiket tréfásan „vadász-
inas”, -oknak neveznek, minden elméleti és gyakorlati tudnivalót
alaposan elsajátítanak. a rendszeres erdőjárás érdekes módon hat
a gyermekekre. szüleik megállapították, hogy megerősödtek, meg-
edződtek és nyugodtabbak, kiegyensúlyozottabbak lettek. kitűnően
ismerik az állatok és a madarak, valamint a növények világát,
aminek az iskolai tanulmányokban veszik nagy hasznát. eddig 20
vadászjelölt került ki németh jános „keze alól”, akik valamelyik
vadásztársaság tagjai lettek. jelenleg három pécsi fiú kíséreti
az idős vadászt./mti/

--

19.59/a

- 4 -

me

bb 7. mikrolemez-sorozat 1.500 általános iskolának

i vt/tm-lm zs

1964. december 4.

a napokban 1.500 általános iskola kapta meg az első-
negyedik osztályosok ének-zene oktatásához készült mikrolemez-
sorozatot. a lemezekről az órákon a gyerekek neves művészek
előadásában hallgathatnak kórusműveket, dalokat, zenekari számo-
kat, ének- és hangszerszólókat, együtteseket. a felvételek
között szerepelnek bartók, kodály, csajkovszkij, mozart,
prokofjev, bárdos, járdányi és más szerzők művei, többek között
bartókné pásztory ditta, dénes vera, gabos gábor, hernádi lajos,
sándor judit és melis györgy tolmácsolásában.

mikrolemez-sorozatot kap minden olyan általános iskola,
ahol szakrendszerű ének- és zeneoktatás van. jövőre elkészülnek
a lemezek a hetedik-nyolcadik osztályosok számára is./mti/

--

bb 8. a minimum-paprikától a góliáig - monográfia készül
273 paprikafajtáról

vid ká/sk-lm -cz

1964. december 4.

a maga nemében egyedülálló munkán dolgozik szalva péter,
a kertészeti kutató intézet szentesi kísérleti állomásának veze-
tője. részletes mongoráfiát készít 273 paprikafajtáról és fajta-
változatról. az anyaggyűjtés során felkutatta a már szinte elfe-
lejtett és kiveszőben levő ősi tájfajtákat is. a 700 oldalas
tanulmányban az apró minimumpaprikától a 45 dekás góliáig
exotikus, csemege és fűszerpaprikák egész sora szerepel majd. a
piros legkülönbözőbb változatai mellett a fenér, sárga, zöld,
valamint fekete-termésű és fekete magvu növényeket is részletesen
ismerteti a monográfia.

a páratlanul érdekes tanulmányhoz csupán az adatok összer-
gyűjtése három évet vett igénybe. mind a 273 fajtaról külön-külön
nyolcvan adatot jegyzett fel a kutató: többek között a növény
magasságát, a levelek állását, formáját, a virágzás biológiáját,
a termés alakját, színét, ízét, az erek számát, a bibék hosszu-
ságát. a készülő nagyszabású munka lektorálását dr. mándy györgy,
a biológiai tudományok kandidátusa vállalta el./mti/

--

- 5 -

me

bb 9. a belső képlékeny anyag hullámain uszik a szilárd földkéreg? - a pólusvándorlás érdekes magyarázata

i tz/tm/m/vg

1964. december 4.

a földet alkotó anyagtömegek különleges mozgására gyanakszik legujabban a tudomány. többek között erről is beszámolt legutóbb a föld szabályos és szabálytalan mozgásairól szóló előadásában dr. Kulín György, az uránia csillagvizsgáló igazgatója.

amint elmondotta, a tudósok már régen megállapították, hogy a föld pólusai vándorolnak, vagyis a forgási tengely nem mindig ugyanazon a földrajzi ponton „üti át”, a felszint. ennek egyik oka az, hogy a föld-felszín egyenetlensége, a magasra kiemelkedő hatalmas hegyek megzavarják a föld tömegegyensúlyát és ezen keresztül egyenetlen forgását. emiatt a pólusok 413-433 nap alatt körülbelül 20 méternyit „vándorolnak”, de ez a mozgásuk sem egyenetlen, mert befolyásolja - mégpedig az évszakokhoz igazodóan - az időjárás változása. érthetően egyensúlyi zavarokat okoz például, hogy télen a nehéz, hideg légtömegek rátelepednek a nagy orosz síkságra, az egyenlítő tájáról elpárolgott vizek pedig vastag hó- és jégrétegek formájában nehezednek rá a sarkokhoz közeli területekre.

nemrég azután rájöttek arra is, hogy van a pólusoknak egy időben és térben egyaránt sokkal nagyobb arányú vándorlásuk is. azok a távából előkerült mágneses ércsek ugyanis, amelyekbe megszilárdulásuk idején, körülbelül 500 millió évvel ezelőtt „fagyott bele”, a mágnesezettség, azt árulják el, hogy a föld mágneses terének iránya akkor körülbelül a hawaii szigetekre mutatott.

eleinte gondolni lehetett arra is, hogy ezt a mágneses tér irányának megváltozása okozza, nemrég azonban grönland, illetve az antarktisz több kilométeres jégrétege alatt szenet és hajdani dús trópusi növényzet maradványait találták. most tehát már csak azt lehetett feltételezni, hogy a föld forgástengelyének iránya változott meg. ez viszont ellenkezik a fizika törvényeivel.

nemrég azután nagyon érdekes elképzelés látott napvilágot a jelenség magyarázatára. eszerint a pólusvándorlás csupán a kéregre jellemző, amely a maga átlag 30 kilométeres vastagságával a csaknem 6.400 kilométer sugarú gömnek elenyészően csekély anyagtömeget képvisel. a föld tömegének túlnyomó nagy részét kitevő köpeny és magma szempontjából viszont a forgástengely iránya nem változott.
/folyt.köv./

8.20/-n

-6-

bb 9. /a belső ... 1. folyt./ m

ebben a belső, még mindig képlékeny anyagban azonban állandó hatalmas áramlások vannak, és valamilyen áttételezéssel ezeknek a „hullámain”, lassan, de folyamatosan eluszik, elcsuszik a szilárd kéreg.

ez az eluszás az elmúlt félmilliárd év alatt több ezer kilométert tett ki, és feltehető, hogy a folyamat ma is tart semmi sem zárja ki tenát annak a lehetőségét, hogy valamilyen, a távoli jövőben európa és benne a mi hazánk is kerülhet még a földnek akár az egyenlítői, akár a sarki tájaira. /mti/

---

bb 10. nagykőrösi fapipák hollandiába

vid/gö/m/.ki

1964. december 4.

a nagykőrösi faáru és dohányzócikkgyártó vállalat az idén 360.000 pipát készít, s ebből 280.000-et exportra szállítanak. hat országban vásárolják termékeiket, köztük olyan híres pipa-gyártó országban is mint hollandia. a nagykőrösi pipa híre mind jobban terjed, nemrég mintadarabokat kértek svájcából, déliárból és kanadából.

a gyár a földközi tenger környékén élő bruyere fa gyökereiből és körtefából készíti a pipákat. a munkafolyamatok többségét még kézi erővel végzik, de hamarosan termelékenyebb lesz a munka. a gyár korszerű berendezést kapott, amellyel több műveletet gépesíthetnek. üzembenyelése után évente egymillió pipát exportálhatnak. /mti/

---

bb 12. nizzalási rekord - hat mázsás disznót vágnak egerben

vid/ká/tr/m

1964. december 4.

nem mindennapi disznótorra készül ezekben a napokban katona józsef egri lakos: hizott sertése a legutóbbi mérések részint 605 kilót nyom. a rekordsúlyú fehér hussertés most is jó étvágygal falatozik és így számítani lehet további gyarapodására. a nizekony jószágot gazdája az egerbaktai dobó istván termelőszövetkezettől vásárolta. /mti/

9.00//n

-7-

bb 13. javult a helyzet - kevesebb a hiba - népi ellenőrök a belváros boltjaiban

i di/tr/m/zs

1964. december 4.

az 5. kerületi népi ellenőrök az idén immár másodszor járták végig a belváros boltjainak egy részét. áprilisban 30, novemberben pedig 29 üzletben végeztek próbavásárlásokat, vizsgálták a raktárakat és a panaszok intézését. megállapították, hogy az illetékesek intézkedései -, köztük az alaposabb vállalati ellenőrzések - nyomán ugyyszólván minden területen javult a helyzet, kevesebb a hiba a közértekben. ugyanakkor azonban most is felfigyelték például arra, hogy pontatlanul számolnak az eladók.

a próbavásárlásoknál átlagosan 0.76 százalékkal áprilisban 1.02 -százalékkal fizetettek többet a népi ellenőrökkel. a legkürvőbb hiányossággal az október 6 utca 1 szám alatti közért boltban találkoztak, ahol valamennyi számlázott tételnél „tévédtek,, az eladók. a megvizsgált boltoknak mintegy a felében előfordult, hogy a kirakatban, illetve a polcokon egy-egy áru mellől hiányzott, vagy hibás volt az árcédula. kilenc boltban azt tapasztalták, hogy „sántítanak,,, pontatlanok a mérlegek. ez azonban nem a kereskedelmi dolgozók hibája - fűzték hozzá megjegyzésüket a népi ellenőrök - hanem elsősorban arra vezető vissza, hogy hosszadalmas a javítás.

a vizsgálat részvevői szemügyre vették a boltok raktárait is. örvendetes tapasztalatuk: sehol sem találkoztak félretett, eldugott áruval. ebben közrejátsszik, hogy jelenleg lényegében minden termékből megfelelő az ellátás, s nincs „hiánycikkk,, a közért-ekben. ugyanakkor azonban sajnálatosan gyakori hogy mind az üzletekben, mind az egyebütt előrecsomagolt áruknál, elsősorban a lisztnél, de a cukornál, rizsnél is, kevesebb van a zacskókban, mint amennyit feltüntetnek. hiányzik a zárószalag, szakadt a csomagolás, stb. a megvizsgált tételknél általában 2-3 deka volt az eltérés.

a népi ellenőrök tíz boltban tapasztaltak visszásságokat a panaszkönyvek kezelésénél. megállapították, viszont, hogy a vállalat központjában lelkiismeretesen foglalkoznak a bejelentéseket, amelyeknek tulnyomó része az ujabban meghonosított levelezőlapokon érkezik. általában 15 napon belül válaszolnak a panaszosnak, intézkednek a hibák kijavításáról./mti/

...-

9.10/-n

-8-

bb 17. gazdaságosan dolgozik a haldex - jövőre már négy meddőfeldolgozó üzeme működik

i szf/sk/m/vg

1964. december 4.

a lengyel szénbányák meddőhányóinak magyar eljárással való feldolgozására alakult haldex lengyel-magyar részvénytársaság felügyelő bizottsága a közelmúltban budapesten tartotta 19. ülését. a felügyelő bizottság megvizsgálta, hogyan fejlődött az idén a szocialista országok közötti együttműködésének ez az új típusu szerve. megállapították, hogy az öt éve alakított vegyes vállalat ebben az évben is a várakozásnak megfelelően dolgozott és ismét igazolta egészséges fejlődőképességét. az év folyamán a terv szerint munkába állították harmadik üzemét, a makaszovi meddőfeldolgozót. a három üzem háromnegyed évi meddőfeldolgozási tervét 9.6 százalékkal, szénkitermelési tervét pedig 1.3 százalékkal túlteljesítette. a kitermelt szén fűtőértéke is jobb a tervezettnél 3.8 százalékkal. ugyancsak eredményes volt a létszám- és béralapgazdálkodás, az előirányzattal szemben megtakarítást mutatott ki. a termelési költségek szintén kedvezően alakultak, a szén- és melléktermék önköltsége a tervnek megfelelően egyre csökkenő tendenciát mutat. a háromnegyed évi eredmények arra engednek következtetni, hogy vegyes vállalat az idén is sikeresen zárja majd munkáját.

kialakította a felügyelő bizottság a vállalat jövő évi tervének fő mutatóit és tárgyalt az új beruházások előkészítéséről. a jövő év harmadik negyedében átadják rendeltetésének a haldex negyedik üzemét és felkészülnek az ötödik üzem munkábaállítására is. /mti/

...-

bb 18. ütemesebb a textil kikészítő gyárak évvégi munkája

i sz/sk/m/vg

1964. december 4.

a nyolc gyárból álló, s több mint 25.000 embert foglalkoztató pamutnyomó ipari vállalat számára 1964 nagy próbatételt jelent. az előző évinél 10 százalékkal több nyomottminta pamutszövetet kell gyártaniok exportra és az átszervezés után össze kellett hangolni a nagyvállalathoz tartozó egységek munkáját. a termelési tervteljesítés adatai azt mutatják, hogy az új szervezeti forma kiállta a próbát. a vállalat munkájának nagy részét jelentő pamutszövet export tervet eddig teljesítették.

/folyt.köv./

9.15/-n

-9-

bb 18. /ütemesebb ... 1. folyt./ m

a munkaerőhiány főként a fonódákat és a szövődéket hátráltatta, de az ottani elmaradás a készáru-szállítás módosított tervét nem befolyásolja. a selyemkikészítésnél is tapasztalható elmaradás, az azonban a külkereskedelem tervteljesítését nem hiúsítja meg, a vállalat ugyanis élve az önállóság jogával, a külkereskedelem hozzájárulásával a selyem egy részét pamutárúval helyettesíti.

a múlt évben végrehajtott gyárösszevonás előnyei nagy mértékben hozzájárulnak a gyárak közötti kooperációhoz. a harmadik negyedévben például az egyik gyár exporttervéből hiányzó másfél-millió négyzetméter kelme készítését a többi gyáregység elvállalta. ily módon az exporttervnek ebben az időszakban is csakugy, mint 1964 valamennyi évnegyedében eleget tudtak tenni. a negyedik negyedév eddigi szakaszában a textilfestő gyár 115 százalékra, a kistext és a pamutkikészítőgyár 100 százalékra tett eleget tervgyár kikészítő üzeme pedig 111 százalékra tett eleget tervkötelezettségének. ez évben a nyomó üzemekben elmarad az évvégi hajrá, az év utolsó napjaiban a gépek mellett már nem, csupán a raktárakban, a csomagoló- és szállító részlegeknél tortlódik a munka. több gyáregységben már karácsony előtt elkészül a tervezett árumennyiség, s karácsony után hozzáláthatnak az évvégi leltározáshoz.

számításokat végeztek az ez évi várható tervteljesítésről, amely szerint a pamutfonal-gyártási tervet 99 százalékra, a nyerszövet-előállítás tervet 99.8 százalékra, a pamutszövet készáru tervet 100-101,5 százalék között teljesítik. az export-szállítási kötelezettségnek várhatóan 100.5 százalékra tesznek eleget.

az összevonás, a szervezeti egység lehetőségeit azonban jóformán még csak most kezdik kiaknázni. az a törekvés, hogy az exportnál ne az árumennyiség, hanem a devizabevétel növekedése legyen a mérvadó. ezért a feladatokat 1965-re az eddigitől eltérő módon osztják el. a kistext kikészítő üzemében csaknem 50 százalékkal fokozzák a termelést, oda összpontosítják a tömegesen készülő termékeket, a többi gyár pedig a munkaigényesebb kissorozatu, de jobban értékesíthető kelmek gyártását szorgalmazza. a vállalatnál jövőre tovább akarják javítani a közzgazdasági elemzőmunkát. működik a hollerit rendszerű ügyviteli adatfeldolgozó gép, a harmadik negyedévre próbaképpen programozási modellt készítettek vele, s mindössze 1.3 százalékos eltérés volt a géppel és a szokásos módszerrel történt program között. még néhány hasonló kísérlet szükséges ahhoz, hogy teljesen a gépekre bízassák a programozást, akkor azonban sokkal könnyebben és gyorsabban végezhetik majd ezt a munkát./mti/

5.50

Pr

-10-

le

bb 14. gyermek-és ifjúságvédelmi speciális kollégium az eötvös Loránd tudományegyetemen

i fe/tm vm zs

1964. december 4.

az eötvös Loránd tudományegyetem jogi karán - az államigazgatási és jogi tanszék szervezésében - az idén először indítottak gyermek- és ifjúságvédelmi speciális kollégiumot. a kollégium előadásainak hallgatói az önként jelentkező leendő jogászok közül kerülnek ki. a témák között szerepel: a gyerekeket veszélyeztető fiziológiás ártalmak, a család és a környezet hatása a gyerekekre és a gyerek erkölcsi fejlődését megtörő ártalmak.

a speciális kollégium iránt a hallgatók körében nagy az érdeklődés. a jogász-jelöltek elsősorban az elvált szülők gyermekeinek sorával, az örökbefogadás lehetőségeivel és nehézségeivel, továbbá az állami gondozott gyerekek helyzetével foglalkoznak behatóan. a fiatalok az előadásokhoz kapcsolódó irodalmat is kapnak, ellátogatnak a fővárosi gyermekvédő otthonba és megismerkednek az állami gyermekintézetekkel is. az egyetemi kiszervezet diákkört is alakított a gyermek-és ifjúságvédelem kérdéseinek megvitatására./mti/

---

bb 15. fél év alatt hárommillió forintos megtakarítást eredményezett az országos komplex geofizikai brigád munkája

i tz nné vm vg

1964. december 4.

több mint negyven szakember, geofizikus, mérnök, technikus, tervgazdász, stb. részvételével május 7-én országos jellegű komplex brigád alakult. tagjai különböző hivatalokban, intézetekben, vállalatokban, budapesten, pécsen, szolnokon és nagykanizsán dolgoznak, de mégis a legszorosabb együttműködést tudták a brigádon belül kialakítani.

közös munkájuk már az első félesztendőben nagy eredményekre vezetett: teljes milliót takarított meg az optikai és finommechanikai központi kutató laboratórium két új konstrukciójának kidolgozásánál és további kétmilliót azzal, hogy saját erőből készítettek el egy drága karotázskocsit, amelyet egyébként külföldről kellett volna megvásárolni./mti/

---

le

9.30/-n

Pr

-11-

bb 16. az idén mintegy hatszázhusz millió forint értékű munkát végeztek a vízügyi társulatok

i sb/gg vm vg

1964. december 4.

az ország vizgazdálkodási, törpevizműépítési és egyéb vízügyi társulatainak száma az idén elérte a háromszázat. a társulatok ez év végén már mintegy nyolcmillió katasztrális holdon szervezték meg a különböző vízkárok elleni védelmet. így tehát az ország területének a felén gondoskodnak a károk szakszerű megelőzéséről és már lényegében nincs is több veszélyeztetett terület, amelynek társulati védelemre lenne szüksége.

a társulatok az idén csaknem kétszerannyi munkát végeztek saját erőből és állami hozzájárulással, mint tavaly. többek között a múlt évi 42 helyett 50 új törpe vízművet helyeztek üzembe. a kis vízművekből 630 kilométer hosszú vezeték több mint 40.000 ember kap egészséges ivóvizet. az idén átadottakkal együtt már csaknem 200 új törpe vízművet építettek a társulatok és így majdnem 300.000 emberhez jut el a jó ivóviz. jövőre is legalább ötven községben és kisebb városban építenek új vízművet. többek között gyulán, békésen, mohácson és berettyóújfalun is megkezdik a közművesített vízszolgáltatást.

a patakok és vízlevezető csatornák karbantartásával, a meder kiigazításával és újabb csatornák építésével ebben az évben több mint négymillió köbméter földet mozgattak meg a vízrendezési társulatok. az idén elkészült új csatornák hossza mintegy 500 kilométer, de a társulatok működésének kezdetétől, 1958-tól már majdnem 13.000 kilométer hosszú csatorna épült az országban. a munka továbbfejlesztésének fontos állomása volt az, hogy az idén öt nagy társulat már nemcsak a vízrendezési, hanem a talajvédelmi munkákra is kiterjesztette működését. a zala és vas megyei őrségi vidéken, a baranya csatorna, a torna, a lokos, és a bélyus patak völgyében mintegy 50.000 katasztrális holdon végeztek vízrendezéssel összefüggő talajvédelmi munkákat. a társulatok jelentős része a vízkár megelőzése mellett nagy figyelmet fordít az öntözésre is. az idén 19.000, az utóbbi hét évben pedig több mint 100.000 katasztrális hold vízellátásáról gondoskodtak.

a társulatok - az előzetes adatok szerint - mintegy 620 millió forint értékű munkát végeztek el 1964-ben. megkezdődtek a jövő évi előkészületek is, amelyeknek megfelelően 1965-ben már több mint 700 millió forint értékű munka lesz a feladat./mti/

9.35/-n

- . -

-1-2-

le

bb 11. kivonták a farmotoros autóbuszokat a budapesti közlekedésből
i nbj gg vm vg

1964. december 4.

a fővárosi autóbuszüzem a hét végéig 130 ikarus 620-as típusu új kocsit kap. ezeket az autóbuszokat részben az ugynevezett farmotoros kocsik pótlására használja fel. a farmotoros kocsikat ugyanis kivonták az 1-es, a 35-ös és az 55-ös vonalakról és átadták a mávautnak. a farmotorosok teljesítőképességét jobban ki lehet használni a távolsági vonalakon, mint a városi forgalomban. a többi új kocsit süritésre használják, illetve a selejtezett kocsik pótlására. a férőhelyek számának jelentős növekedése azonban megköveteli, hogy az ikarus mielőbb szállítsa a megígért új csuklós és a 100 személyes buszokat is.

természetesen az új kocsik közlekedtetésére az eddiginél több gépkocsivezetőre és kalauzra lesz szükség. sajnos a fővárosi autóbuszüzem nagyon komoly munkaerőhiánnyal küszködik. körülbelül 200 gépkocsivezetőre és mintegy 300 kalauzra lenne szükség. ezen ügy próbálnak segíteni, hogy újabb 630 órás tanfolyamokat rendeznek azoknak az újonnan belépőknek, akik jogosítvánnyal rendelkeznek.

a fővárosi autóbuszüzem azt tervezi, hogy egy új vonalat szervez észak-buda és dél-buda között. az elgondolás szerint a járat kocsijai a miklós tértől a margithidig a 6-os vonalán, tovább a fő utcán-lánchid utcán-gellért rakparton, a kosztolányi dezső térig közlekedne. az új járat megindítására azonban csak akkor kerülhet sor, ha az ikarus az ígért kocsikat leszállítja.

a faü kísérletként a 15-ös vonalán előreláthatólag még decemberben perselyeket szereltet a kocsikba. a vonaljegy árát ebbe ejti be az utas. a kocsikon a kalauz azonban átszállót kiszolgál. a kísérletnek az a célja, hogy vizsgálják, miként lehetne gépesíteni és egyben gyorsítani a jegykiadást./mti/

- . -

bb 23. művészi alkotásokkal díszítik a mohácson nyíló török eszpresszót

vid j vm fm

1964. december 4.

mohácson török eszpresszót létesítenek félmillió forintos költséggel. a város új idegenforgalmi nevezetességét jellegzetes képzőművészeti alkotások teszik majd hangulatossá: a falakat kolbe mihály négy sgrafittója, a berendezést pedig törökös jellegű kovácsoltvasmotívumok díszítik./mti/

- . -

9.40/-n

-13-

le

bb 21. az alföld egyik legszebb városa - az „ifju”, törökszentmiklós

vid/j/m/fm

1964. december 4.

a 23 és félezer lakosu törökszentmiklós közvetlenül a felszabadulás után emelkedett városi rangra. az elmúlt 20 esztendő alatt a nagy mezőgazdasági község az alföld egyik legszebb városává fejlődött. ipari fejlődésére jellemző, hogy a mezőgazdasági gépgyár termelése megháromszorozódott, megkezdte működését a baromfifeldolgozó-üzem. a gépgyártó ktsz termékeit külföldön is ismerik. korszerű, emeletes gimnáziumot, mezőgazdasági technikumot kapott a város. megépítették a környék egyik legszebb strandfürdőjét, csónakázó-tavát, gyógyvizében évente száz-ezer vendég keres felüdülést. a város üzlethálózata, vendéglátóegységei vetekszenek a nagy városok korszerű, szép üzleteivel,

a fiatal város példát mutat a községfejlesztésben is. az utóbbi három év alatt egymásután törökszentmiklós nyerte el a megye hét városának községfejlesztési versenyét. a város terein, utjainak rendezésére, a villany- és vízhálózat bővítésére, bölcsőde, iskolai tanterem létesítésére évente több mint kétmillió forintot költ a tanács. a felszabadulás évében született törökszentmiklói fiatalok 80 százaléka középiskolát végzett, több mint háromszáz-an egyetemeken, főiskolákon, felsőfoku technikumokban tanulnak. a következő években újabb közintézményeket, lakásokat kap a város, bővítik, korszerűsítik a szociális szolgáltatásokat. /mti/

...-

bb 22. különvonatok és különautóbuszok a szegedi nemzeti színház előadásaira

vid/j/m/fm

1964. december 4.

az idén több mint 12.000-en váltottak bérletet a szegedi nemzeti színház előadásaira. nap mint nap különvonatok és különautóbuszok viszik szegedre a környék falvainak lakosságát, akik közül 3300 tsz-tag váltott bérletet az idei évadra. az operaelőadások iránt a dél-alföld valamennyi városában nagy az érdeklődés. szentesről négyszáz-an, orosházáról háromszáz-an és makóról, valamint kiskunfélegyházáról is többszáz-an járnak rendszeresen az operaelőadásokra.

a színházbajáró környékbeli falusi termelészövetkezeti tagok és más városok lakosai az előadások megkezdése előtt rendszerint csoportosan megtekintik a móra ferenc muzeum kiállításait, s megismerkednek a város más nevezetességeivel is. /mti/

...-

9.45/-n

-14-

le

bb 19. elkészült a balatonfelvidéki szőlők rekonstrukciós terve

vid ká tr vm

1964. december 4.

a keszthelyi agrártudományi főiskola mezőgazdasági tervező és termelésfejlesztési intézete gondos felmérések után elkészítette a balatonkörnyéki borvidék fejlesztési tervét. az agrártudományi főiskola hallgatóiból és geodétáiból álló brigádok hatvan község határában helyszíni szemléken jegyezték fel az éghajlati, talaj- és mezőgazdasági adatokat, s ezek birtokában az intézet rekonstrukciós kutató csoportja állította össze a részletes tervet.

a felmérések során megállapították, hogy a balatonmenti borvidékeken egyre több lesz a parlag, elhagyott terület, egymás után öregednek ki a filokszéra kártevés után telepített szőlőskertek. a becslések szerint a szőlőterület mintegy hatvan százaléka sürgősen rekonstrukcióra vár. -a következő öt évre a termelészövetkezetek részére, 1,407 hold felújításra váró területet jelöltek ki és 1.100 hold gyengeminőségű legelőn, illetve kopáron javasoltak új telepítéseket. meghatározták a nagyüzemi táblák helyét, nagyságát és részletesen foglalkoztak a gépesítés módszerével. a rekonstrukciós terv foglalkozik az egyéni területek cseréjével is. a kész terveket a keszthelyi agrártudományi főiskola mezőgazdasági tervező és termelésfejlesztési intézete ezekben a napokban adja át a mezőgazdasági üzemeknek. /mti/

...-

bb 20. 26.000 hold új gyümölcsös a nyírségben

vid ká tr vm

1964. december 4.

a szabolcs-szatmár megye mezőgazdasági nagyüzemei a második ötéves terv időszakában minden eddiginél nagyobb területen hasznosították a nomokot. a nagyteljesítményű gépekkel simára gyalult földeket pillangós növényekkel, szerves trágyával, mésziszappal, tőzeggel tették termékenyebbé és egy méter mélységű szántással készítették elő a gyümölcsstelepitésekre. összesen 26.000 hold gyümölcsöst, főként télialmás kertet telepítettek a terv időszakában a nyírségi „sivatagban,,.

a gazdaságok nem hanyagolták el a járulékos beruházásokat sem. gyümölcsstárolókra, utóérlelőkre, növényvédő kerítésekre, színekre, kutakra, öntöző berendezésekre és más felszerelésre több mint 125 millió forintot költöttek. /mti/

...-

9.50/-n

-15-

le

le

bb 24. paprikáscsirke-tál a híres szakácsnak, mázas buboskemence egy tihanyi üdülőnek - a vasárhelyi majolikagyár különleges cserepei

vid/lk/m/szf

1964. december 4.

a több mint félévszázados hódmezővásárhelyi majolikagyárból évente százezrével kerülnek ki iparművészek tervezte majolikaedények, disztárgyak. a gyárnak ezek a termékei ismertek és keresettek bel- és külföldön egyaránt. kevésbé ismeretes, hogy az üzem dolgozó, tervezői értékes egyedi darabokat, vagy sorozatokat is készítenek különleges célokra, alkalmakra. például turós lukácsnak, a híres szakácsnak az egyik külföldi szakácművészeti kiállításra régi magyaros népi motívum, formájú edényeket, fedeles tálal készítettek paprikáscsirke, töltöttkáposzta izléses feltalálására. a Gundel étterem magyar szobájának teljes étkészletét, valamint vizes, boros, pálinkás, feketés készletét a hódmezővásárhelyi gyár készítette el. az egyik tihanyi üdülőnek nemrég mintegy ezeröttszáz, ugynevezett fazekaszöld-mázás, népi disztárgyak mintázott kályhacsempét égettek buboskemence formájú cserépkályhák készítéséhez. /mti/

---

bb 25. új autóbusz-váróhelyiségek Tolna megyében

vid/lk/m/ki

1964. december 4.

Tolna megyében több autóbusz-váróhelyiséget építettek a községi tanácsok a községfejlesztési alappól. többek közt Dunakömlődön, Paks-Csámpán, Harcon és Bátaszéken fedett új váróhelyiség áll az utasok rendelkezésére.

Bővítették a Tolna-mőzsi vasútállomás várótermét is. az egymás melletti két községből ugyanis mintegy másfélezren járnak be szekszárdra naponként, s eddig csak ötven személyes váróterem állt rendelkezésükre. az új váróterem december elejére elkészült. /mti/

---

bb 32. a jövő évben 100 hidroglóbus készül Maglódon

vid/gö/m/ki

1964. december 4.

a Maglódi gépgyárban készülő 8, 12 és 25 köbméteres hidroglóbusokból évről-évre több, főleg nagyobb befogadóképességűt kér a mezőgazdaság. a Maglódiak jövőre már eleget tehetnek mindkét kívánságnak, mert nemrég, korszerűen berendezett szerelőcsarnokkal gazdagodtak. így a jövő évben az ideinél hússzal több, összesen száz hidroglóbus készül s ennek több mint a fele 25 köbméteres lesz. /mti/

9.56/-n

-16-

bb 26. megnyílt a mezőgazdasági szakmunkásképzés idei tanéve - kétezer tanfolyamon 50.000 hallgató

i le vm ká

1964. december 4.

a nagy őszi munkák zömének befejeztével országsszerte megnyíltak a mezőgazdasági dolgozók szakmunkásképző tanfolyamai.

hosszu idő óta az idei év az első, amikor ezüstkalászos tanfolyamok már nem indulnak. ezt, a kisüzemi gazdálkodás igényei szerinti képzési formát felváltották azok a tanfolyamok, amelyek biológiai- és műszakilag megalapozott, rendszeres ismereteket nyújtanak a termelőszövetkezeti tagoknak. az ezüstkalászos tanfolyamok megszüntetésével párhuzamosan továbbfejlesztették a tudományos ismeretterjesztő társulat sz-akadémiát. megalakult természettudományi és műszaki tagozatuk, s ennek keretében nemcsak előadássorozatokat, hanem szervezett tanfolyamokat indítottak. tananyaguk matematikai, fizikai, kémiai, biológiai, műszaki és egészségügyi témákat ölel fel. ezek valamennyi mezőgazdasági szakma szükségűgyi témáit, s így a tsz-akadémia ezentúl a három éves mezőgazdasági szakmunkásképzés első évfolyamának felel meg.

az idei esztendőre nemcsak tartalmilag és szervezetileg, hanem számszerűen is továbbfejlődött a mezőgazdasági szakmunkásképzés. az előzetes adatok szerint mintegy 2000 tanfolyam indult, illetve indul még december első felében, összesen több mint 50.000 hallgatóval. az első évesek száma körülbelül 20.000, 15.000-en pedig már a harmadik, szakosított évfolyamra járnak, amelynek elvégzése után letehetik a szakmunkásvizsgát. /mti/

---

bb 28. beköltöztek a Kisdiákok Szolnok megye ötödik tanyai kollégiumba

vid j vm fm

1964. december 4.

a járságban az általános iskolai oktatás körzetesítésével a korszerűtlen, távoli tanyai iskolák jelentős részét megszüntették. a gyermekek a mai követelményeknek megfelelő alsó-és felsőtagozatos, belterületi iskolákban folytatják tanulmányaikat. jászkiséren most költöztek be a gyermekek az újonnan elkészült általános iskolai kollégiumba, amely a megye ötödik ilyen intézménye. a tizzasüly, Jánosida, Jásztelek, Alattyán külső területeiről, a szellőháti, Pusztakürti, Hajnali tanyavilágból beköltözött 36 tanuló számára külön nyelmesen hálószobákat, tanulószobát, fürdőszobát rendeztek be. /mti/

10.00/-n

-17-

bb 27. százezer „csószkunyhó”, a baranyai mezőkön - az egerek ellen

vid/ká/sk/m

1964. december 4.

baranyában változatos eszközökkel védekeznek a gazdaságok a hihetetlen mértékben elszaporodott mezei rágcsálók ellen. az egyik legjobb módszernek a „csószkunyhó”, felállítása bizonyult. a nagyobb egérgócok közelében kukoricaszárból csószkunyhóhoz hasonló, de annál kisebb építményt állítanak fel és mérgezett kukoricát vagy gabonaocsut helyeznek el bennük. az egereknek természetükben van a rejtőzködés, ráadásul a művés, esős idő is arra készíti őket, hogy menedéket keressnek a csapadék-daként elkészített „kunyhók”, -ban. itt ráakadnak a mérgezett magra, amelynek elfogyasztása után rövidesen elpusztulnak. az elmúlt hetekben mintegy 100.000 „csószkunyhó”, -t állítottak fel a megye területén. a csapadék hatásosságát bizonyítja, hogy némelyiknek a környéke valóságos csatatérhez hasonlít - több száz egér hullája borítja a földet. /mti/

...-

bb 31. elektromos pernyelelválasztókat szerelnek fel a pécsi hőerőműben

vid/lk/m/ki

1964. december 4.

pécs levegőjét legjobban szennyezi a város keleti ipari övezetében működő hőerőmű. a száz méter magas kéményeiből elszálló szennyező termék naponta 17 vagont töltene meg, s ennek tekintélyes része a városra hull. az öt éve vajdó problémát végre megoldják. az erőmű vezetősége elektromos pernyelelválasztót rendelt az ndk- ból mind a nyolc kazán részére. ezek a berendezések a szénpor és pernye zömét visszafogják. a német gyártmányú berendezések első szállítmányai már befutottak az erőműbe, s folyamatosan várják a többi is. beépítésük szakaszosan történik, hogy az energiatermelésben ne legyen zavar. jövőre négy kazánt szerelnek fel elektromos pernyelelválasztóval, a többi pedig 1966-ban. /mti/

..-

bb 34. negyvenezer férőhelyes tojóház épül békéscsabán

vid/ká/tr/m

1964. december 4.

a békéscsabai lenin tsz-ben 26 millió forintos beruházással negyvenezer férőhelyes, korszerű tojóházat építenek. a szövetkezeti „tojásgyár”, 1966-tól kezdve több millió tojást ad a szomszédságában lévő keltető állomásnak. /mti/

...-

10. 10/-n

-18-

bb 29. továbbtanuló munkások a miskolci földtani kutató-furó vállalatnál

vid j vm fm

1964. december 4.

az északmagyarországi földtani kutató-furó vállalat dolgozói a községektől és vasutvonalaktól távol eső helyeken: a mátrában, a Bükkben és a Zempléni hegyekben kutatnak új szén- és ásványtelepek után. a korszerű mélyfuró-berendezéseket kezelő dolgozók közül mind többen vállalkoznak továbbtanulásra, hogy jól képzett szakemberekké váljanak. a továbbtanuló dolgozók jelentős segítséget kapnak a vállalat szakszervezeti bizottságától is. nemcsak a tankönyveket és jegyzeteket juttatják el a távoleső munkahelyekre, hanem a vizsgák előtt a miskolci központban tanulószobát is berendeznek, ahol a mérnökök segítségével a dolgozók két-három hét alatt átveszik az egész anyagot. a bentlakásos oktatás eredményeként ebben az évben már százhuszan tették le sikeresen a mélyfuróipari, a furómesteri, a diesel elektromos gépkezelői és az ivhegesztői szakmunkás-vizsgát.

ezenkívül az új oktatási évben vállalati ösztöndíjjal öten, saját erőből pedig négyen tanulnak egyetemeken, huszan pedig a technikumok esti levelező tagozatának hallgatói. ezeknek a dolgozóknak többsége a távoli vidékekről egy-egy alkalommal 100-150 kilométert is utazik, hogy a foglalkozásokon és a beszámolókon részt vegyen. van olyan továbbtanuló munkás, aki recskről nagybátonyba vagy kisterenyéről miskolcra jár be, hogy a szakmai és általános műveltségét bővítő iskolákat elvégezze. /mti/

..-

bb 30. égetőkemencét kapnak kiskunfélegyháza öntevékeny szobrászai

vid j vm fm

1964. december 4.

a kiskunfélegyházi móra ferenc művelődési házban többek között három képzőművészeti szakkör működik. a festők és a grafikusok már hosszabb idő óta tevékenykednek és legszebb munkáikból több kiállítást is rendeztek. a szobrász-szakkör munkáját eddig az hátráltatta, hogy az agyagformákat nem tudták kiégetni. az öntevékeny művészek most égetőkemencét kapnak, amelyet a helybeli móra ferenc gimnáziumban építenek meg. /mti/

...-

10. 12/-n

-19-

bb 37. a műszaki konferenciák és a termelési tanácskozások színvonalának javítására hívták fel a nehézipari vállalatokat

viszf/sk/m/vg

1964. december 4.

a nehézipari minisztérium felülvizsgálta, hogy a felügyelete alá tartozó vállalatok műszaki konferenciái, termelési tanácskozásai miként mozdítják elő a tervteljesítést, szélesítik-e az üzemi demokráciát, kibontakoztatják-e a dolgozók egészséges kezdeményezéseit.

az ellenőrzés úgy találta, hogy a dolgozóknak ezek a nyilvános fórumai többnyire rendeltetésüknek megfelelően működnek, hasznára vannak a termelőmunkának, de számos helyen nem érik el céljukat. a gazdasági egységek egy részében a termelési tanácskozást nem előzi meg műszaki konferencia, vagy pedig az előkészítő műszaki konferencián nem ismertetik meg megfelelően a tervteljesítéshez szükséges legfőbb feladatokat. a tanácskozások előadói sok esetben még mindig nem készülnek fel lelkiismeretesen. gyakori, hogy a dolgozókkal nem az őket közvetlenül érintő kisebb egységek, üzembrész, bányakörlet, műhely, csoport, brigád, stb. tervfeladatait ismertetik, hanem csak a vállalat, vagy az üzem egészére vonatkozókat. sok helyen csupán a számok, százalékos felsorolására szorítkoznak. még mindig előfordul, hogy a dolgozók nem kapnak választ észrevételeikre, javaslataikra. az ilyen tanácskozások iránt közömbössé válnak a dolgozók és elmaradoznak róla.

a minisztérium most újból nyomatékosan felhívta a tárcákhoz tartozó trösztök, országos vállalatok igazgatóit, legyen rá gondjuk, hogy vállalataik, gyáregységeik, üzemeik vezetői az eddiginél jobban szorgalmazzák a műszaki konferenciák, termelési tanácskozások előkészítését, nagyobb figyelmet fordítsanak a dolgozók észrevételeire, javaslataira. az igazgató-tanácsi üléseken rendszeresen tárgyalják meg a termelési tanácskozások és műszaki konferenciák színvonalának javítására vonatkozó javaslatokat. a termelési tanácskozásokat megelőző vállalati, tröszti, műszaki konferenciákon az igazgató, vagy a főmérnök tartsa a beszámolót. az üzemi konferenciákat úgy kell megszervezni, hogy azokon lehetőleg az összes műszaki dolgozó részt tudjon venni. a megvalósítandó javaslatokat vegyék nyilvántartásba, annak megjelölésével, ki felelős végrehajtásukért, milyen határidővel. a javaslatok elfogadásáról, vagy elutasításáról a dolgozókat értesíteni kell, az indokolás ismertetésével együtt. /mti/

10.20/-n

11

11

-20-

le

bb 33. könnyen áttekinthető üzemi térképek készülnek a termelőszövetkezetek számára

vid ká sk vm

1964. december 4.

a termelőszövetkezetek gazdálkodását nehezíti, hogy nem rendelkeznek megfelelő üzemi térképekkel és üzemi földnyilvántartással. ezért a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola termelésfejlesztési osztálya, valamint üzemtani tanszéke, a földvédelmi törvényben lefektetett alapelveknek megfelelően kidolgozta az üzemi térképezés és üzemi földnyilvántartás módszerét. ennek lényege, hogy egyetlen térképen tüntetik fel a termelőszövetkezet összes területét, bármelyik község határában terül is el, ugyanakkor elhagyják a térképről az idegen területeket. a gazdaságokat földhasználati egységekre osztják fel és ezekről fektetik fel az egységes üzemi földnyilvántartást az újrendszerű üzemi térkép és földnyilvántartás áttekinthető, könnyen kezelhető és a termelési igényeknek megfelelő felosztásban ábrázolja a termelőszövetkezet területét. ezzel nagymértékben megkönnyíti a földek rendeltetészerű hasznosítását, a növénytermelés szervezését és az egész gazdálkodás szakszerű irányítását. a főiskola eddig a körzetéhez tartozó 40 termelőszövetkezet részére készítette el az újrendszerű üzemi térképet. /mti/

---

bb 35. őstehetségek, népművészek kiállítás-sorozata a karcagi muzeumban

vid j vm fm

1964. december 4.

a karcagi gyórfy istván nagykun muzeum alapítása óta ápolja az ősi mesterségekről híres nagykunok népi művészetét. több mint huszféle foglalkozási ág, népi mesterség, iparművészet foglalkozási eszközeit, régi, kiveszőfélben levő munkadarabjait gyűjtötte össze. gyűjteményében láthatók a pákászok, a vadászok, a csizmadiák, a mézeskalácsosok, népi himzők, fazekasok legérdekesebb munkái.

a muzeum az idén új módszerrel segíti a népművészet ápolását. kiállítás-sorozatot indított az őstehetségek munkáiból. elsőnek tánczos frigyos, jászladányi traktoros, gyökérfaragó népművész alkotásait mutatta be. decemberben kántor sándor 70 éves karcagi népművész jubileumi kiállítását rendezte meg, amely az idős, világhírű művész több mint félszázados munkásságát szemlélteti. /mti/

10.40/-n

11

11

-21-

le

bb 38. a Lotto nyerőszámai

m/cz

1964. december 4.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint törökszentmiklóson a járási művelődési otthonban megtartott 49. heti Lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

28, 33, 34, 40, 81.

/mti/

bb 33. könnyen áttekinthető üzemi térképek készülnek a termelőszövetkezetek számára

vid ká sk vm

1964. december 4.

a termelőszövetkezetek gazdálkodását nehezíti, hogy nem rendelkeznek megfelelő üzemi térképekkel és üzemi földnyilvántartással. ezért a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola termelésfejlesztési osztálya, valamint üzemtani tanszéke, a földvédelmi törvényben lefektetett alapelveknek megfelelően kidolgozta az üzemi térképezés és üzemi földnyilvántartás módszerét. ennek lényege, hogy egyetlen térképen tüntetik fel a termelőszövetkezet összes területét, bármelyik község határában terül is el, ugyanakkor elhagyják a térképről az idegen területeket. a gazdaságokat földhasználati egységekre osztják fel és ezekről fektetik fel az egységes üzemi földnyilvántartást az újrendszerű üzemi térkép és földnyilvántartás áttekinthető, könnyen kezelhető és a termelési igényeknek megfelelő felosztásban ábrázolja a termelőszövetkezet területét. ezzel nagymértékben megkönnyíti a földek rendeltetésszerű hasznosítását, a növénytermelés szervezését és az egész gazdálkodás szakszerű irányítását. a főiskola eddig a körzetéhez tartozó 40 termelőszövetkezet részére készítette el az újrendszerű üzemi térképet./mti/

bb 35. őstehetségek, népművészek kiállítás-sorozata a karcagi muzeumban

vid j vm fm

1964. december 4.

a karcagi györfly István nagykun muzeum alapítása óta ápolja az ősi mesterségekről híres nagykunok népi művészetét. több mint huszféle foglalkozási ág, népi mesterség, iparművészet foglalkozási eszközeit, régi, kiveszőfélben levő munkadarabjait gyűjtötte össze. gyűjteményében láthatók a pákászok, a vadászok, a csizmadiák, a mézeskalácsosok, népi himzők, fazekasok legérdekesebb munkái.

a muzeum az idén új módszerrel segíti a népművészet ápolását. kiállítás-sorozatot indított az őstehetségek munkáiból. elsőnek tánczos frigyos, jászladányi traktoros, gyökérfaragó népművész alkotásait mutatta be. decemberben kántor sándor 70 éves karcagi népművész jubileumi kiállítását rendezte meg, amely az idős, világhírű művész több mint féltévszázados munkásságát szemlélteti./mti/

11.06/-n

-22-

1330

Pi

ll

bb 36. békés megyei fiatalok segítsége idős embereknek

vid/j/m/fm

1964. december 4.

békés megye kisz-fiataljainak és uttörőinek jelszava: „segíjtsünk a magatehetetlen, idős embereken!... a fiatalok rendezik az elhanyagolt lakásokat, udvarokat, felaprítják a tüzelőt. battonyán például a kossuth tsz fiataljai 13 idős tag házatáját tették rendbe rendszeresen meglátogatják őket, segítenek nekik, amiben tudnak. orosháza az 1. számú általános iskola uttörői vettek pártfogásba egy egyedül élő 74 éves asszonyt. mezőberényben idős feleségével dűledező házikóban lakott a világtalan komiszár János. a tanács építőanyagot adott, a kisz fiatalok pedig felújították a lakást, rendbetették az udvart./mti/

bb 39. pénteken hajnalban az összes szórókocsit a budai hegyvidékre irányította a fővárosi köztisztasági hivatal - lelassult az autóbuszforgalom

i hbj/hné/m

1964. december 4.

a tél beköszöntött. csütörtökön az esti órákban először daraszerűen majd hamarosan óriási pelyhekben hullott a hó és hótakaróba öltözött Budapest. este 10-11 óra körül akadozott az autóbuszforgalom. a fővárosi köztisztasági hivatal mintegy 80 hótakarító gépet, - hóekét, nagyteljesítményű seprőgépet, szórókocsit - irányított a főutvonalakra és a budai hegyvidékre. a gépek egész éjjel takarították az utakat, hogy reggel megindulhasson a forgalom. beigazolódt, hogy közvetlenül a nagyobb havazás után gyors és eredményes munkát csak nagy hótakarító gépekkel lehet végezni. pénteken hajnalban mínusz 1 mínusz 3 fokos hőmérséklet kisebb jéghártyát vont a puha hóra és emiatt az utak - különösen a budai hegyvidéken - síkossá váltak. a fővárosi köztisztasági hivatal az összes szórógépet budára, a hegyvidékre küldte. a kora reggeli órákban mindenütt megindult az autóbuszforgalom, csupán egy-két szakaszon mutatkoztak nehézségek. kisebb zavarok voltak a 8-as, a 49-es és a 37-es vonalán. a havazás következtében azonban Budapest egész autóbushálózatán lelassult a forgalom, késnek a kocsik, emiatt nagy volt a zsúfoltság. a fővárosi autóbuszüzem utasította a gépkocsivezetőket, hogy - még ha a menetrend előírásait nem is tudják tartani - nagyon óvatosan vezessenek.

a fővárosi köztisztasági hivatal a kora reggeli órákban ezer alkalmi hómunkást vett fel az átkelőhelyek takarítására. a következő műszakokban is körülbelül ezer-ezer alkalmi hómunkást foglalkoztat. mivel a budai hegyvidéken egyelőre még síkosak az utak, a szórógépek egész nap szórják a sóval kevert homokot./mti/

12.20/-n

1330

Pi

...

-23-

ll

bb 40. december 10-én kezdődik a karácsonyfa vásár

i kf/kf/m/vg

1964. december 4.

az erdőgazdaságok a kereskedelemmel közösen készített menetrend szerint kezdték meg az ünnepre kiválogatott fenyők ki-termelését. a karácsonyfák már megindultak a fővárosba, az első szállítmányok gépkocsikkal, vasuton megérkeztek a nagyvásártelepre. a következő napokban összesen 370 000 fenyőfát szállítanak a fővárosba.

az elosztást, az árusítást ebben az évben a szövetkezeti ke-reskedelem szervezte meg, s bonyolítja le. a tanácsokkal egye-tértésben budapestben 157 árusítóhelyet jelöltek ki. szokás sze-rint most is megszervezték a válogatásra nagyobb lehetőséget nyuj-tó szabadtéri árusítást, s ehhez igénybeveszik a vendéglők, az éttermek kerthelyiségeit, a szabad telkeket.

a karácsonyfa vásár december 10-én kezdődik budapestben./mti/

...-

bb 41. a bhév közleménye

k nbj/tné/m/vg

1964. december 4.

a budapesti helyiérdekű vasut értesíti az utazóközönséget, hogy a szentendrei vonalon pályakorszerűsítési munkálatok miatt október 29-én életbeléptetett ideiglenes menetrendet hatályon kívül helyezi. december 6-án vasárnap üzemkezdettől a vonatok ismét az eredeti menetrendszerint közlekednek. /mti/

...-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 7. /mikrolemez-sorozat .../ 1. bek. 1-2. sorában a szö-veg helyesen:

... az első - hatodik osztályosok ...

/mti/

...-

13.02/-n

-24-

1330

Pnc

bb 42. husz centiméter vastag hótakaró somogyban

vid/lk/m/ki

1964. december 4.

a csütörtökön reggel lehullott hó a délutáni órákban olvadni kezdett somogyban. az esti órákban azonban újabb havazás kezdő-dött és péntek reggelre 20 centiméter vastag hótakaró fedte a megyét. éjjélkor a hóeltakarító gépek kivonultak a főközlekedési útvonalakra és megkezdték a munkát. a reggeli órákban az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és a gépállomások is hozzá-fogtak a bekötőutak megtisztításához. somogyban minden ut jár-ható, az autóbuszok azonban kisebb késésekkel érkeztek állomás-helyükre. /mti/

...-

bb 43. új német gépek filmbemutatója békéscsabán

vid/lk/m/ki

1964. december 4.

békéscsabán pénteken a brigád filmszínházban nagyszabásu műszaki filmpot rendezett az ndk budapesti nagykövetsége és a gépipari tudományos egyesület békés megyei csoportja. bemutat-ták azokat a német vas-, textil- és építőipari gépujdonságokat, amelyeket 1965 tavaszán a lipcsei vásáron láthatnak az érdeklő-dők. a műszaki ankétra békés megye városaiból és falvaiból több-száz mérnök, technikus és más szakember érkezett. /mti/

...-

13.10/-n

-25-

1330
Pnc

le

bb 44. időjárásjelentés

tné/m

1964. december 4.

a meteorológiai intézet jelenti december 4-én 12.45 órakor:

szeles idő, hózáporokkal,

az északi jeges tengertől a földközi tengerig észak-déli irányban elhelyezkedő ciklonrendszer hátoldalán több hullámban hideg sarkvidéki eredetű levegő áramlik európa nyugati részeibe, és itt erősen felhős, szeles, havazásos időt okoz. a ciklonrendszer előoldalán viszont meleg, földközitengeri levegő szállítódik el kelet-európa légterébe, hatására a balkán-félszigeten és a szovjetunió európai területének déli részén az évszakhoz képest enyhe, esős időjárás alakult ki. hazánkban tegnap borult idő volt, sopron környékének kivételével mindenhol hullott csapadék. a tiszántulon és a déli megyékben főként eső, máshol havaseső, hó alakjában. a ma reggel 7 óráig lenullott csapadék mennyisége helyenkint elérte a 15-20, sőt romhányban és kisvárdán a 24 millimétert. napközben a hőmérséklet a tiszántul nagy részében 4-5 fokig emelkedett, és itt ma hajnalban sem mértek 0, plusz 3 foknál alacsonyabb hőmérsékleteket. a nyugati megyékben viszont napközben sem emelkedett a hőmérséklet nulla, plusz 2 fok fölé, és itt ma hajnalban mínusz 2, mínusz 5 fokig hűlt le a levegő. ma reggel 7 órakor a budapesti szabadsághegyen 22, kékestetőn 21, mátraházán 18, lillafüreden 11, farkasgyepűn 10 centiméter vastagságu sportolásra alkalmas hóréteget mértek. ma országszerte erősen felhős az idő, a keleti és déli megyékből havazást, havasesőt jelentettek. budapesten a hőmérséklet napi középértéke csütörtökön 0.7 fok volt, a sokévi átlagnál 1.4 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 748 milliméter, mérsékelt süllyedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: ma tulnyomóan felhős idő, helyenkint havazás, havaseső. holnap felhőátvonulások, hózáporokkal, élénk, a dunántulon helyenkint erős északnyugati, északi szél. hófúvások. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3-7, legmagasabb hőmérséklet holnap 0 fok körül. a duna vízállása 370 centiméter.

13.20/-n

1330

Ri

-26-

le

bb 45. lengyel népművészeti kiállítás nyílt budapesten

t/sz/tné/m/vg

1964. december 4.

erdős józsef, az okisz elnöke pénteken a népművészeti és háziipari vállalat váci utcai üzletében megnyitotta a lengyel népművészeti kiállítást. a megnyitón részt vett jan kiljanczyk, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete, ott volt w. smolenszkij, a lengyel kisipari szövetkezetek országos szövetségének elnökhelyettese, a hazánkba érkezett lengyel szövetzeti delegáció vezetője.

az árusítással egybekötött lengyel népművészeti kiállításon bemutatják a finomművű pásztorfaragásokat, az élénk színezésű poznan vidéki szötteket, a zakopanei hímzéssel díszített terítőket, ezenkívül babák, bőrdíszművek, kerámiák gazdagítják a kiállítás anyagát. a bemutató legérdekesebb része lowiczi hímestojások kiállítása. a papirkivágás-rátéttel díszített tojásokból kancsókat formáltak. a magyar s és a lengyel népi iparművészet sok rokonnal és kölcsönhatással mutat, mindkettőt az alkotókészség, a művészi tehetség és a dus fantázia jellemzi. eltérés leginkább a szalmaszövésnél és a papirkivágásnál tapasztalható, ez utóbbi hazánkban kevésbé ismert, a mi falvainkban egyes vidékeken a falak díszítésére inkább a pingálást alkalmazzák. a papirkivágást a helyszínen mutatja be alexandra konopka, a varsó melletti tatárebán lakó kislány, aki nagy, s nehéz birkanyíró ollóval bámulatos ügyességgel készíti az aprólékos művészi igényű terítőket s a meghívókártyák díszítésére használatos kivágásokat.

a budapesti lengyel népművészeti bemutatóval egyidőben varsóban magyar kiállítás nyílt. mindkét helyen árusítás is folyik, amely egészen a hónap végéig tart. /mti/

---

bb 46. középblokk helyett nagyblokk

vid/lk/m/ki

1964. december 4.

az ém győr megyei építőipari vállalat középblokkgyártó üzeme december 3-án befejezte 1964. évi tervét. bár az első félévben még elmaradással küzdtek, jó összefogással, a munka átszervezésével elérték, hogy határidő előtt teljesíthették egész évi előirányzatukat. elkészítettek 22.705 köbméter középblokkot, ami 1200 lakás építéséhez elegendő.

/folyt.köv./

13.45/-n

99

-27-

le

bb 46. /középblokk ... 1. folyt./ m

az év hátralevő részében a szokásos téli karbantartás közben is folytatják a termelést az előregyártó üzem dolgozói és amennyiben az időjárás megengedi, még az idén előre szállítanak a jövő évi megrendelésekre. egyébként a vállalat a jövő évben a középblokkról rátér a szobamagasságu nagyblokkok gyártására. a kísérleti gyártást már az idén lefolytatták és győrtött a bartók béla uti új lakótelepen 65 személyes óvodaépületet szereltek össze ezekből a kohóhabsalak elemekből. /mti/

...

bb 47. teljesítette éves tervét az ország legnagyobb csibekeltetője

vid/ká/s/m

1964. december 4.

az ország legnagyobb keltető vállalata, a baranya megyei, teljesítette 1964. évi tervét. tizenegy hónap alatt 3,712.000 csibe, kacsa, liba és pulyka látott napvilágot, negyedmillióval több, mint tavaly egész évben. decemberben terven felül még 25.000 csibét keltetnek és adnak át a szövetkezeti, illetve a háztáji gazdaságoknak. ennyi csibe eddig még egyik évben sem került ki a keltetőből.

a jövő évre érdekes tervet dolgoztak ki a keltetőállomás szakemberei, fel akarják lendíteni a víziszárnyasok tenyésztését a dunántúlon is. ezért békés megyéből - a „víziszárnyasok hazájá”, -ból - tojásokat hozatnak és itt kikeltetik. a terv szerint százezer libát és negyedmillió kacsát ad a keltető 1965.-ben a dél-dunántúli termelőszövetkezeteknek. /mti/

...

bb 48. a pénteki hótakarításnál kitűnőre vizsgázott a máv két hőlégsugaras hómarója

i nbj/hné/m/vg

1964. december 4.

a máv megtette az intézkedéseket a hófúvások és a hóviharak okozta forgalmi akadályok elhárítására. többszáz kilométer hosszban elhelyezték a hóvédő sövényeket, gondoskodtak arról, hogy az egész országban megfelelően működjön a jelentőszolgálat, elegendő - megfelelő minőségű szemet tároltak. az utasítások előírják, hogy a hóakadályok áttörésére irányított szerelvények a legrövidebb időn belül a felszabadításra váró vonalakra jussanak, tehát zöldutakat kapjanak. a máv vezérigazgatósága mintegy 30 pontban rögzítette a téli felkészüléssel kapcsolatos tennivalókat. /folyt.köv./

13.55/-n

14. 10
Cse!

-28-

le

bb 48. /a pénteki ... 1. folyt./ m

a máv is igyekszik korszerű eszközökkel küzdeni a havazás okozta akadályok ellen. próbaként a nyugati-pályaudvaron tíz gázfűtőberendezést szereltetett fel a váltókra. amint fagy, vagy havazik, gázfűtőberendezés melegíti a váltókat. így a hó nem fészkelődik be a váltó mozgó szerkezetébe, s nem akadályozza a váltóállítás. ferencváros-pályaudvaron 32, központból állítható váltóra agregátorral táplált fűtőberendezést szereltek ha jól működnek a jövőben másutt is alkalmazzák, s így jónéhány vasutast mentesítenek a váltótakarítás nehéz munkája alól.

a most alkalmazott korszerű berendezések közt is talán a leg-sikerültebb a hőlégsugaras hó- és jégolvasztó berendezés, amelyet vasuti kocsira szereltek fel. két ilyen berendezést próbálnak ki, az egyiket ferencváros rendezőpályaudvaron, a másikat rákosrendező pályaudvaron. a hőlégsugaras hómarók péntekre virradó éjjel a hótakarításnál kitűnőre vizsgáztak. egy-egy ilyen gép 150-200 hótakarító munkást helyettesít. az idei télen még csak kísérleti célokra használják, ha azonban beválik, a vidéki rendezőpályaudvarokra is kerül. /mti/

...

bb 49. élénk forgalom az „erdei éttermekben,,

vid/ká/tr/m

1964. december 4.

néhány nappal ezelőtt még meg sem közelítették a vadak a somogyi erdőkben idejében feltöltött etetőket, bőségesen találtak maguknak másutt eleséget. a péntek reggelre lehullott hó azonban csökkentette az élelemszerzési lehetőséget, a 20 centiméter vastag hótakaró az „erdei éttermekben,, kényszerítette a vadakat. már a reggeli órákban megélénkült a forgalom az etetők környékén. tízesével vonultak az őzek, a fogyasztották jó étvágyal az odakészített lucernaszénát, kukoricát, répát.

„terített asztal,, várta a vértés vadjait is. az erdőgazdaság és a vadászati társaságok a rezervátumokban és a bérelt területeken rendbehozták, feltöltötték a több mint 400 téli etetőt. több ezer mázsa száraz és nedvűs takarmányt helyeztek ki és sok eleséget tárolnak a vadőrök és az erdészek házaik közelében. gondoskodnak a szarvasok, a muflonok és az őzek kedvenc eleségéről is: a füzések fiatal hajtásaiból kévéket kötöttek. nagy területen az ősszel rozstot vetettek, s a szépen zöldellő rozstáblák most bőséges ételmelet nyújtanak az erdők lakóinak. /mti/

...

14. 10/-n

14. 10
Cse!

-29-

le

bb 50. a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének országos munkaértekezlete

t fe sk vm zs

1964. december 4.

a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége pénteken tartotta ötödik országos munkaértekezletét a mémosz székházban.

megjelent és az elnökségben foglalt helyet dr. szerényi sándor és harmati sándor, az mszmp központi bizottságának tagjai, demeter sándor, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának alosztályvezetője és mécsáros györgy, a művelődésügyi minisztérium nemzetiségi osztályának vezetője.

az elnöki megnyitó után ognyenovics milán, a szövetség főtitkára, ismertette beszámolójában a negyedik országos munkaértekezlet óta eltelt négy év tevékenységének eredményeit és válaszolt a soronkövetkező feladatokat. a többi között hangsúlyozta, hogy az ország nemzetiségi lakosságának élete a felszabadulás óta gyökeresen megváltozott, a hajdani szegényparasztok ma szocialista jelenünk minden vívmányának élvezői. a nemzetiségi falvakban, községekben új modern házak egész sora épült, kulturotthonokkal és könyvtárakkal gazdagodott a délszláv lakta vidék. az olvasni vágyók sok nemzetiségi könyvtárban válogathatnak szerb-horvát könyvek között. ma már mintegy 40 délszláv kulturcsoport működik a falvakban, városokban, s a különböző fesztiválokon és nemzetiségi napokon egy év alatt több mint 120.000-en tekintették meg produkcióikat. szólt az előadó a délszláv központi táncgyűttes ndk-beli, csehszlovákiai és jugoszláviai körútjának sikereiről.

a főtitkár a továbbiakban kiemelte: a délszláv nemzetiségi dolgozók gyermekei anyanyelvükön tanulhatnak, a délszláv anyanyelvű óvodákban 650 kis óvoda, az általános iskolákban mintegy 5.500, a gimnáziumokban másfélszáz diák tanul anyanyelvén.

a beszámoló a továbbiakban kiemelte, hogy a délszláv dolgozók is mind erőteljesebben kapcsolódnak be hazánk politikai életébe, ott vannak a párt-és a társadalmi szervezetek tagjainak és vezetőinek soraiban.

a beszámolót élénk vita követte. a vitában felszólt dr. szerényi sándor, az mszmp központi bizottságának tagja és harmati sándor, aki a hazafias népfrent országos tanácsának üdvözlését tolmácsolta. a munkaértekezlet végül újválasztotta a szövetség mellett működő társadalmi bizottság tagjait./mti/

14.15/-n

14.20 Cse!

--

-30-

le

bb 51. növekedett a posta forgalma, határidő előtti telefonközpont üzembehelyezések, 5 000 távbeszélőállomás terven felül - a gazdasági és a szakszervezeti munkáról tárgyal a postások szakszervezetének központi vezetősége

i kf/kf/m/vg

1964. december 4.

a postások szakszervezetének központi vezetősége pénteken ülést tartott a szakszervezetek házár andrás utcai székházában. a tanácskozáson megjelent becki sándor, a szot titkára, kövesi béla postavezetőségigazgató és ott volt adam sumica, a lengyel postások szakszervezete főtitkárának vezetésével a hazánkban tartózkodó lengyel postás küldöttség.

az ülésen dr. zsuffa szabolcs megbízott főtitkár számot adott a központi vezetőségnek a szakszervezet egy éves munkájáról, a posta gazdasági feladatait segítő tevékenységéről, s arról, hogy mit tettek a dolgozók élet- és munkakörülményeinek a javítására. a szakszervezeti szervek hatékonyan hozzájárultak ahhoz, hogy a posta tulteljesíti ideit terveit. az adatok szerint a posta minden ágazatában, szolgáltatásánál növekedett az idén a forgalom, a teljesítmény. egyebek között a takarékbetétforgalom 10.4 százalékkal, a hírlapforgalom 6.2 százalékkal haladta meg a tervezett szintet. ugyancsak növekedett a levél, - s ezen belül az ajánlott levélforgalom. a több mint 600 000 televízió előfizető közül mintegy százhetvenezret vettek nyilvántartásba ebben az esztendőben. az eredményekhez nagyban hozzájárult a posta szocialista brigád-mozgalmának a fejlődése. jelenleg 8 800 fővel több mint ezer szocialista brigád működik a postánál, s 3 500 dolgozó 416 brigádban igyekszik kiérdemelni a megtisztelő címet. a postások szakszervezete és a vasas szakszervezet budapesti bizottságának kezdeményezésére a posta és a beloiannisz h iradástechnikai gyár szocialista szerződést kötött. ezzel lehetővé vált, hogy az idén épülő, bővülő telefonközpontokat határidő előtt adják át. a 8 000 állomásos lipót központ 41 nappal, a 4 000 állomással bővült erzsébet központ egy hónappal a határidő előtt kezdte meg működését. két héttel előbb kerül sor a 8 000 állomásos óbuda telefonközpont üzembehelyezésére is. a közös munka eredményéből a közönség is hasznot látott, hiszen ebben az évben budapesten 5 000 telefonállomást szereltek fel terven felül. a szakszervezet a szocialista szerződésbe a kábelgyárat is igyekszik bevonni. amíg ugyanis a posta egyéb beruházásait tervszerűen valósítják meg, a kábelhálózat bővítésével - kábelhiány miatt-elmaradtak. a posta kábelüzeme például mintegy másfélmillió forint értékű hálózatépítéssel adós.

/folyt.köv./

15.05/a

16 - P

- 31 -

me

bb 51. /növekedett ... 1. folyt./ m

többmillió forintos az elmaradás a posta szocializációs beruházásainál is. a régi, elavult postahivatalok felszámolásában eredményesen tevékenykedtek ebben az esztendőben. egyebek között 60 postahivatalt korszerűsítettek, s 30 kishivatalt építettek.

javult a postánál a munkásvédelmi tevékenység. az idén mintegy 7 százalékkal csökkent a balesetek száma, s halálos baleset nem fordult elő. a szakszervezet kezdeményezésére, sürgetésére a posta forgalmi munkájában egész sor egyszerűsítést vezettek be, s előrehaladtak a kiegészítés területén is.

a beszámoló részletesen foglalkozott még a postások szakmai képzésével a dolgozók általános műveltségének emelésére hozott intézkedésekkel, a szakszervezeti munka egyéb kérdéseivel, eredményeivel, majd a központi vezetés megszabta a szakszervezeti szervek további feladatait. végül megbeszélték a közelgő alapszervezeti választásokkal kapcsolatos feladatokat. /mti/

---

bb 52. egy-két évtized választ el attól, hogy az atomenergia mindenütt versenyképes legyen a szokványos energia-hordozókkal - dr. Lévai András miniszterhelyettes levelező tag előadása a magyar tudományos akadémián

1 tz/tm-Lm vg

1964. december 4.

pénteken délután a magyar tudományos akadémia felolvasó ülésén dr. Lévai András nehézipari miniszterhelyettes, levelező tag előadást tartott az atomenergia-hasznosítás helyzetéről és kilátásairól.

1955-ben - mondotta többek között - az egész világon egyetlen működőképes, 5 megawatt teljesítőképességű reaktor termelt villamosenergiát, mégpedig a Szovjetunióban. 1958-ban a világ összes atomerőműveinek teljesítménye már 185 megawatt volt, az idén viszont több tucat, nagynak mondható reaktor összesen mintegy 5000 megawattot termel, és még további sokszáz kis- és közepes reaktor van üzemben.

hogy a jövőben milyen szerep vár a reaktorokra a világ energia-szükségletének ellátásában, arról megosztanak a vélemények - mondotta dr. Lévai András. - egyes becslések szerint körülbelül 3,5 billió tonna kőszénnel lehet egyenértékű az a hagyományos tüzelőanyag-készlet, amelyet ma gazdaságosan lehetne kitermelni. ez hozzávetőleg 75 évre lenne elég, ha a jelenlegi fogyasztás évenként körülbelül 5 százalékkal növekszik.

/folyt.köv./
15.50/a

16.10. a

- 32 -

Me

bb 52. /egy-két évtized...1.folyt./-lm

más felfogás szerint viszont az évszázad végéig a világ mostani széntartalékainak csupán körülbelül 4 százaléka fogy el. de akármelyik becslés is a helyes, mindenesetre tény, hogy a megszokott energia-hordozók - különösen az importra szoruló országok szempontjából - egyre drágulnak. ugyanakkor a föld hasadóanyag-készletei szinte kimeríthetetlenek. hiszen csaknem minden kőzet tartalmaz uránt, és bár rendkívül ritka eloszlásban, de óriási mennyiségű van belőle a tengervízben is. nyilvánvaló, hogy a technika fejlődése folytán ennek hatalmas készletnek egyre nagyobb hányadát lehet majd gazdaságosan kitermelni.

ezután dr. Lévai András az egyes reaktor-típusok eddigi és várható műszaki fejlődéséből, valamint egyes fejlett ipari országok atomenergia-hasznosítási törekvéseiből azt a következtetést vonta le, hogy az atommagok hasadásánál felszabaduló energia hasznosítása energetikai célokra egyre inkább versenyképesé válik a szokványos tüzelőanyagokból fejleszthető villamos, vagy hőenergiával szemben. bizonyítja ezt az is, hogy míg eddig a fejlődést igen nagy állami támogatás vitte előre, újabban a gazdasági tényezők lépnek előtérbe, sőt ma már szabályszerű verseny folyik az exportért a reaktorgyárak között. elmondhatjuk - hangoztatta az előadó - hogy kedvező körülmények között az atomenergia már ma is a világ számos területén versenyképes, vagy a közeljövő években lesz azzá. máskülönben alig lenne megmagyarázható, hogy komoly tervek szerint az 1970-ben működő reaktorok teljesítő képessége 25 000 megawatt körül lesz, tehát csaknem eléri a prágai központi által irányított egyesített elektromos hálózat mai csúcsteljesítményét, sőt bizonyos - talán némileg túlzó becslések szerint - 1980-ban már 150.000-200.000 megawatt atomerőmű-kapacitás lesz üzemben.

új területet nyitott meg az atomenergia békés hasznosítására a tengervíz sótalánítása, aminek műszaki megoldásán azonban ma még éppen úgy dolgoznak, mint például a szabályozott termonukleáris fúzióknak energia-forrásként való felhasználásán. az előbbi igen nagy horderejű nemzetközi együttműködést indított el és elvileg tisztázott, kérdéses azonban, hogy az utóbbi lehetőséget sikerül-e a gyakorlatban is megvalósítani. ehhez jemeljanov, a világhírű szovjet szakember szerint is igen sok nehéz feladatot kell még megoldani, de ugyancsak ő figyelmeztet rá, hogy ha továbbra is a jelenlegi ütemben fogyasztjuk a kőolajat és a földgázt, hamarosan végére érhetünk a készletnek és ezzel egyik legfontosabb nyersanyagforrásától fosztjuk meg a vegyipart.

mindebből dr. Lévai András végül is azt a következtetést vonta le, hogy az atomenergia energetikai hasznosításának kilátásai a földön igen jók. az eddigi 25 év munkája nem volt hiábavaló, a további út ma már egyenes vonalúnak látszik. a végcélról azonban, hogy a ma még csak egyes helyeken versenyképes atomenergia mindenütt az legyen, még egy-két évtizednyi távolságban vagyunk - fejezte be nagy érdeklődéssel hallgatott előadását dr. Lévai András. /mti/

..

16.10/a

16.10. a

- 33 -

Me

bb 53. az imperialisták semmibe veszik a nemzetközi jog szabályait - dr. hajdu gyula egyetemi tanár nyilatkozata

i fe/gg szb zs

1964. december 4.

világszerte nagy felháborodást váltott ki az imperialisták kongói és vietnami agressziója. az erőszakos cselekmények, a leplezetlen beavatkozás szöges ellentétben áll a nemzetközi jog szabályaival. dr. hajdu gyula egyetemi tanár, az eötvös loránd tudományegyetem jogi kara nemzetközi jogi tanszékének vezetője ezzel kapcsolatban a következőket mondta a magyar távirati iroda munkatársának:

- azok a véres események, amelyek napjainkban kongóban lejátszódnak, világosan bizonyítják, hogy az imperialisták semmibe veszik az ensz alapokmányát, s a magukra vállalt nemzetközi jogszabályokat felrugva követik el agressziós cselekményeiket. ismeretes, hogy a független kongó köztársaság megalakulását 1960 június 30-án kiáltották ki, s a fiatal köztársaságot belgium és a többi imperialista hatalom is elismerte. kongó tehát önálló, szuverén állam lett, amelynek belügyeibe nem jogosult beavatkozni egyetlen külföldi állam és az egyesült nemzetek szervezete sem. a belga és amerikai beavatkozás kongóban a nemzetközi jog szellemének és szabályainak kétségtelen megsértése, hiszen az ensz alapokmánya a 2. cikkely 4. pontjában világosan kimondja, hogy a szervezet összes tagja nemzetközi érintkezése során köteles tartózkodni attól, hogy az ensz céljával össze nem férő bármily erőszakot és fenyegetést alkalmazzon. az ensz minden állam szuverénitását tiszteletben tartását írja elő. a belga és amerikai beavatkozás viszont kongó állam szuverénitását sérti, tehát nemzetközi jogilag tilos cselekedet.

- az ensz alapokmánya 2. cikkelyének 7. pontja magát a nemzetközi szervezetet is eltiltja attól, hogy olyan ügyekbe avatkozzék, amelyek lényegileg valamely állam belső joghatóságának körébe tartoznak. még inkább áll ez a tilalom a nemzetközi szervezet tagállamaira. az, hogy kongóban imperialisták zsoldjában álló csombe miniszterelnök, vagy a függetlenségért harcoló erők kormányozzák-e az országot, nyilvánvalóan az ország belügye, tehát minden külső beavatkozás, amely ezt a kérdést egyik vagy másik fél javára eldönteni igyekszik, nemzetközi jogi deliktumot képez.

- dél-vietnam ugyancsak az imperialista államok katonai beavatkozása miatt lett háború színhelye. itt is zsoldjukba vett kormányokkal próbálják a vietnami nép függetlenségi törekvését elnyomni. már az indokínai béke helyreállítása céljából genfben tartott és 1954. július 21-én bezárt értekezleten a részvevő hatalmak, köztük az egyesült államok a záró jegyzőkönyv 4. pontja szerint arra kötelezték magukat, hogy „megtiltják külföldi csapatoknak és katonai személyeknek, valamint mindenfajta fegyvernek és lőszernek vietnamba való szállítását,„. /folyt.köv./

16.35/a

- 34 -

17.05 Cse

bb 53. /az imperialisták... 1. folyt./- szb

megegyeztek abban is, hogy általános, szabad és titkos választások útján demokratikus rendszert hoznak létre az országban /7. pont/. demokratizálásról azonban szó sincs. „amerika védelme,„ cégére alatt 20 000 kilométer távolságra amerika partjaitól nyílt háborút folytatnak azon a területen, amelyre nézve kötelezték magukat, hogy oda egyetlen puskát és egyetlen katonát nem szállítanak.

- a világ szabad népeinek és az államokat átfogó nemzetközi szervezetnek, az ensz-nek mindent el kell követnie, hogy az idegen állam ügyeibe történő beavatkozást tiltó általános nemzetközi jogszabálynak érvényt szerezzen és megakadályozza a jogtipró nemzetközi politikát - mondotta befejezésül hajdu professzor. /mti/

bb 54. miskolcon átadták rendeltetésének a tiszai pályaudvari aluljárót

vid lk szb ki

1964. december 4.

pénteken átadták rendeltetésének a miskolci tiszai pályaudvaron létesített aluljárót. papp károly máv igazgató, a kpm vasúti főosztály építési és pályafenntartási szakosztályának vezetője vágta el a bejáratot elzáró nemzetiszínű szalagot, majd a létesítményt erdélyi jános, a miskolci tiszai pályaudvar álmásfőnöke vette át. a naponta miskolcra érkező és innen induló mintegy 70 000 utas mostantól az aluljárón jut az induló vonatokhoz, illetve a pályaudvar előtti térre. /mti/

bb 55. teljesítette évi tervét a mátravidéki hőerőmű

vid lk szb ki

1964. december 4.

a mátravidéki hőerőmű pénteken teljesítette évi tervét. a villamosenergiát a tervezettnél kevesebb tüzelőanyaggal állították elő és az idén több mint ötmillió forint értékű lignitet takarítottak meg. a kiváló eredmények elérésében jelentős részük van a szocialista brigádoknak. /mti/

16.44/a

17.05 Cse

- 35 -

me

bb 56. 12 tantermes új gimnázium épül békéscsabán - a beruházások megvalósításáról és a jövő évi tervekről tárgyalt a városi tanács végrehajtóbizottsága

vid j szb fm

1964. december 4.

a békéscsabai tanács végrehajtóbizottsága pénteki ülésén az 1964. évi beruházásokról, s az 1965. évi feladatokról tárgyalt. megállapították többek között, hogy ebben az esztendőben békéscsabán 6 000 köbméterrel emelkedett a napi ivóvízszolgáltatás és 500 új fogyasztót kapcsoltak be a vízellátásba. a konzervgyár bővítésére 34 millió forintot költöttek, s megkezdték a 12 tantermes gimnázium, valamint a közgazdasági technikum négy új tantermének építését.

békéscsabán a következő évben a konzervgyár további bővítésére újabb 80 millió forintot szánnak. új óvoda, irodaház, nagykereskedelmi raktár és egyéb középület kerül tétő alá. tovább bővülnek az új lakótelepek: a kisz lakótelepen 48 lakást adnak át, a mokry utcai otp telepen 84 család költözhet kétszobás lakásba.

a város szépítésére is gondoltak: nagy gondot fordítanak majd a parkosításra, az iskolák, óvodák, egészségügyi intézmények környékének rendbehozására. /mti/

bb 58. szovjet közoktatási küldöttség érkezett hazánkba

k vt/tné szb zs

1964. december 4.

pénteken háromtagú szovjet közoktatási delegáció érkezett budapestre. a küldöttség vezetője v. konyev, a szovjetunió művelődésügyi minisztériumának személyzeti főosztályvezetője, tagjai: b. kikyev, a vlagyimiri pedagógiai főiskola rektora és n. szemikin, az orenburgi megyei tanács oktatási osztályának vezetője. a vendégeket a keleti pályaudvaron sarlós istvánné, a művelődésügyi minisztérium személyzeti főosztályának vezetője fogadta. jelen volt. v. a. guszjev, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa is.

a küldöttség a magyar-szovjet kulturális egyezmény 1964. évi munkaterve alapján két hetet tölt hazánkban. /mti/

17.48/a

- 36 -

bb 57. negyven szélesvásznú mozi a hajduságban

vid j szb fm

1964. december 4.

korszerűen berendezett szélesvásznú mozi adtak át rendelkezésére nagyléta termelőszövetkezeti községben. a lakosság társadalmi munkával segítette az új kulturális létesítmény felépítését. a most átadott új mozi a 40-ik szélesvásznú filmszínház hajdu-bihar megyében. /mti/

bb 59. dobi istván üdvözlő távirata thaiföld nemzeti ünnepe alkalmából

tné szb zs

1964. december 4.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait bnumipol adulyadejnek, thaiföld királyának, az ország nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

bb 60. kisáruházzal, gázmű, vízmű épül a pécsi szénbányász lakótelepen - a pécsi városi tanács végrehajtóbizottságának ülése

vid j szb fm

1964. december 4.

a pécsi városi tanács végrehajtóbizottsága a mecseki szénbányászati tröszt pécsi lakótelepülésének kommunális ellátottságáról, annak további javításáról tárgyalt pénteki ülésén. megállapították, hogy a lakótelepet átszelő többkilométeres főutvonal korszerűsítési munkái jó ütemben haladnak. a főutvonal déli végének lezárására jelenleg három 8 emeletes toronyház épül és a jövő év első felében ezeknek közelében adják át a 700 négyzetméter alapterületű abc kiáruházzal is. az 1. kerületi tanács a bányász lakótelep 15 földesutját építtette át az idén - társadalmi hozzájárulással - kövesúttá. a vízellátás javítására ezer köbméteres víztározó építését kezdik meg 1965-ben, míg a gázellátásba 1966-ban kapcsolják be a bányász lakótelepet, amikor is a pécsi gázművekben korszerű bontó berendezést helyeznek üzembe. addig a beszerezhető propán-butángáz palackok 45 százalékát a bányalakótelep kapja, háztatarozásokra 5.5 millió forintot költöttek az idén, a mélyépterv pedig tanulmánytervet készít a felszini vizek elvezetésére; a közvilágítást több év alatt összesen 4 millió forintos ráfordítással korszerűsítik, bővítik. a kiszőczipész-, fodrász-, szabó-, villamosipari műhelyeket magában foglaló szolgáltató házat helyez üzembe a következő évben. /mti/

16.52/a

- 37 -

17²⁰ Cse!

bb 63. sajtótájékoztató az építésügyi törvényről

t sb/tm szb vg

1964. december 4.

az új építési törvényről és a rendelkezés végrehajtásának fontosabb feladatairól tájékoztatta a sajtó képviselőit dr. Trautmann rezső építésügyi miniszter pénteken az építésügyi minisztérium kollégiumi termében. az országgyűlésen elfogadott új törvény az első az országban, amely az építésügyi igazgatás rendjét összefogja. a korábbi jogszabályok csak az építésügynek egy-egy szűkebb területét szabályozták és jónéhány régi rendelkezés már el is avult. az új törvény viszont az ország területének gazdaságos felhasználásától kezdve valamennyi építményszakig minden építésügyi feladatra kiterjed és egységesen érvényes. a rendelkezés követelmény-jellegű, mert nemcsak átmeneti időszakokra, hanem tartósan, hosszú időre szabályozza az építésügyi teendőket.

az új törvénytől különösen jelentős eredmény várható az építésügyi igazgatás és irányítás javításában. a magyar építőipar ugyanis rendkívül megosztott. nemcsak az építésügyi minisztériumnak, hanem a tanácsoknak, más minisztériumoknak, üzemeknek, kőipari szövetkezeteknek, sőt a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek is van építési szervezete. az új rendelkezések megfelelően majd az építésügyi minisztériumnak kell ellátni az egységes szakfelügyeletet. ezzel a különböző területek építési szervezetei között már a munkamegosztást és az egységes irányítást is megalapozta az új törvény. lehetőség nyílik az építés egységes programozására, és a műszaki fejlesztés új módszereinek gyorsabb, általánosabb elterjesztésére is. ehhez a munkához nyújtanak majd nagy segítséget az építésügyi minisztérium számítástechnikai kutatói, akik kidolgozzák az országos építési programozás matematikai módszerét, így elektronikus gépen sokféle variációból lehet majd kiválasztani az együttműködés, a munkamegosztás lehető leggazdaságosabb programját. egyébként a kgst építésügyi állandó bizottságának legutóbbi ülésén nagy megtiszteltetés érte Magyarországot, mert felkérték arra, hogy vállalja az építésügyi különböző matematikai és kibernetikai módszereinek kidolgozását.

az új törvény általános rendelkezéseinek végrehajtásában fontos feladat a részletes építési szabályzatok kidolgozása. többek között a települések általános rendezési tervét is úgy kell tekinteni, mint annak a területnek építésügyi törvényét. mind-egyik tanácsi szervezet most jogot kapott arra, hogy helyi építésügyi szabályzatot bocsásson ki, amelyben figyelembe veszi az általánostól eltérő szokásokat és kívánásokat.

/folyt. köv./

17.00/a

17.00/a

- 38 -

me

bb 63. /sajtótájékoztató... 1. folyt./- szb

a megbeszélésen dr. Trautmann rezső építésügyi miniszter válaszolt az újságírók kérdéseire. befejezésül hangzott, hogy meggyőződése szerint az építőiparban már a közeljövőben éreztetni fogja kedvező hatását az új építésügyi törvény. /mti/

-.-

bb 64. orvosok és mezőgazdászok tanácskozása pécsen a mezőgazdaság egészségügyi problémáiról

vid j szb ká

1964. december 4.

a mezőgazdaság egészségügyi problémáiról pécsen kétnapos tanácskozás kezdődött pécsen a hazafias népfrent országos tanácsa és a medosz rendezésében. a tanácskozás 150 résztvevőjét - orvosokat, mezőgazdasági szakembereket acházt Imre, a hazafias népfrent baranya megyei bizottságának elnöke üdvözölte.

dr. Dobi Ferenc, a medosz megbízott főtitkára bevezető előadásában utalt arra, hogy a mezőgazdasági beruházások összege az 1958. évi 2.8 milliárd forintból 1964-ig 9.7 milliárd forintra nőtt, a traktorok száma ugyanezen idő alatt 26 600-ról 54 900-ra - a termelőszövetkezetekben 1 900-ról 26 000-re - emelkedett. ennek arányában egyre szélesebb körű a vegyszerek, a villamosenergia felhasználása és mindez újabb feladatokat jelent a balesetelhárítás és az egészségvédelem vonatkozásában. a tennivaló e téren igen sok. egyetlen intézmény sem foglalkozik például a mezőgazdasági üzemegészségügyi problémák kutatásával, tökéletlenek a vegyszerezésnél használatos védőruhák, nem foglalkoznak rendszeresen a vegyszerek szétszóródásának problémájával. az utóbbi öt évben megnőtt a balesetek száma, s bár az okok között első helyen áll a gondatlanság, a fegyelmezetlenség és az ittasság, fel kell figyelni a gépek konstrukciós hibáira is. az egészségvédelem érdekében a földművelésügyi minisztérium 1965-re már minden külföldről érkező traktort vezetőfülkével rendelt meg, a már dolgozó erőgépek vezetőfülkéinek sürgős pótlásáról pedig intézkedtek. sok bajt okoz, hogy a traktorosfelvételnél figyelmen kívül hagyják a traktorvezetést kizáró egészségügyi okokat. a falu-egészségügyről szólva kiemelte, hogy az 1944. óta hazánkban felépült 66 új kórház közül 53-at a vidék kapott, de változatlanul problémát jelent, hogy Budapesten a 10 000 lakosra jutó orvosok száma háromszor annyi, mint vidéken. Dobi Ferenc az alábbiakban foglalta össze a tennivalókat: szorgalmazni kell a mezőgazdasági egészségügyi szakhálózat további fejlesztését, meg kell vizsgálni a mezőgazdasági üzemegészségügy helyzetét, különös tekintettel a kemizációra és a gépek vibrációs hatására.

/folyt. köv./
17.10/a n

- 39 -

17.10/a n

me

bb 63. sajtótájékoztató az építésügyi törvényről

t sb/tm szb vg

1964. december 4.

az új építési törvényről és a rendelkezés végrehajtásának fontosabb feladatairól tájékoztatta a sajtó képviselőit dr. Trautmann rezső építésügyi miniszter pénteken az építésügyi minisztérium kollégiumi termében. az országgyűlésen elfogadott új törvény az első az országban, amely az építésügyi igazgatás rendjét összefogja. a korábbi jogszabályok csak az építésügynek egy-egy szűkebb területét szabályozták és jónéhány régi rendelkezés már el is avult. az új törvény viszont az ország területének gazdaságos felhasználásától kezdve valamennyi építményszakig minden építésügyi feladatra kiterjed és egységesen érvényes. a rendelkezés követelménye, mert nemcsak átmeneti időszakra, hanem tartósan, hosszú időre szabályozza az építésügyi teendőket.

az új törvénytől különösen jelentős eredmény várható az építésügyi igazgatás és irányítás javításában. a magyar építőipar ugyanis rendkívül megosztott. nemcsak az építésügyi minisztériumnak, hanem a tanácsoknak, más minisztériumoknak, üzemeknek, kisipari szövetkezeteknek, sőt a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek is van építési szervezete. az új rendelkezésnek megfelelően majd az építésügyi minisztériumnak kell ellátni az egységes szakfelügyeletet. ezzel a különböző területek építési szervezetei között már a munkamegosztást és az egységes irányítást is megalapozta az új törvény. lehetőség nyílik az építés egységes programozására, és a műszaki fejlesztés új módszereinek gyorsabb, általánosabb elterjesztésére is. ehhez a munkához nyújtanak majd nagy segítséget az építésügyi minisztérium számítástechnikai kutatói, akik kidolgozzák az országos építési programozás matematikai módszerét. így elektronikus gépen sokféle variációból lehet majd kiválasztani az együttműködés, a munkamegosztás lehető leggazdaságosabb programját. egyébként a kgt építésügyi állandó bizottságának legutóbbi ülésén nagy megtiszteltetés érte Magyarországot, mert felkérték arra, hogy vállalja az építésügy különböző matematikai és kibernetikai módszereinek kidolgozását.

az új törvény általános rendelkezéseinek végrehajtásában fontos feladat a részletes építési szabályzatok kidolgozása. többek között a települések általános rendezési tervét is úgy kell tekinteni, mint annak a területnek építésügyi törvényét. mind-egyik tanácsi szervezet most jogot kapott arra, hogy helyi építésügyi szabályzatot bocsásson ki, amelyben figyelembe veszi az általánostól eltérő szokásokat és kívánásokat.

/folyt. köv./

17.00/a

M²⁰ Cse

- 38 -

me

bb 63. /sajtótájékoztató... 1. folyt./- szb

a megbeszélésen dr. Trautmann rezső építésügyi miniszter válaszolt az újságírók kérdéseire. befejezésül hangsúlyozta, hogy meggyőződése szerint az építőiparban már a közeljövőben érezhetően fogja kedvező hatását az új építésügyi törvény. /nti/

bb 64. orvosok és mezőgazdászok tanácskozása pécsen a mezőgazdaság egészségügyi problémáiról

vid j szb ká

1964. december 4.

a mezőgazdaság egészségügyi problémáiról pécsen kétnapos tanácskozás kezdődött pécsen a hazafias népfrent országos tanácsa és a medosz rendezésében. a tanácskozás 150 résztvevőjét - orvosokat, mezőgazdasági szakembereket acház imre, a hazafias népfrent baranya megyei bizottságának elnöke üdvözölte.

dr. dobi ferenc, a medosz megbízott főtitkára bevezető előadásában utalt arra, hogy a mezőgazdasági berunázások összege az 1958. évi 2.8 milliárd forintról 1964-ig 9.7 milliárd forintra nőtt, a traktorok száma ugyanezen idő alatt 26 600-ról 54 900-ra - a termelőszövetkezetekben 1 900-ról 26 000-re - emelkedett. ennek arányában egyre szélesebb körű a vegyszerek, a villamosenergia felhasználása és mindez újabb feladatokat jelent a balesetelhárítás és az egészségvédelem vonatkozásában. a tennivaló e téren igen sok. egyetlen intézmény sem foglalkozik például a mezőgazdasági üzemegészségügyi problémák kutatásával, tökéletlenek a vegyszerezésnél használatos védőruhák, nem foglalkoznak rendszeresen a vegyszerek szétszóródásának problémájával. az utóbbi öt évben megnőtt a balesetek száma, s bár az okok között első helyen áll a gondatlanság, a fegyelmezetlenség és az ittaság, fel kell figyelni a gépek konstrukciós hibáira is. az egészségvédelem érdekében a földművelésügyi minisztérium 1965-re már minden külföldről érkező traktort vezetőfülkével rendelt meg, a már dolgozó erőgépek vezetőfülkéinek sürgős pótlásáról pedig intézkedtek. sok bajt okoz, hogy a traktorosfelvételnél figyelmen kívül hagyják a traktorvezetést kizáró egészségügyi okokat. a falugészségügyről szólva kiemelte, hogy az 1944. óta hazánkban felépült 66 új kórház közül 53-at a vidék kapott, de változatlanul problémát jelent, hogy budapesten a 10 000 lakosra jutó orvosok száma háromszor annyi, mint vidéken. dobi ferenc az alábbiakban foglalta össze a tennivalókat: szorgalmazni kell a mezőgazdasági egészségügyi szakhálózat további fejlesztését, meg kell vizsgálni a mezőgazdasági üzemegészségügy helyzetét, különös tekintettel a kemizációra és a gépek vibrációs hatására.

/folyt. köv./
17.10/a n

M¹⁵ Cse

- 39 -

me

bb 64. /orvosok és... 1. folyt./- szb

tovább kell folytatni az egészségre ártalmas munkafolyamatok gépesítését, a szállításoknál ki kell dolgozni a rakományok, az ut-és domborzati viszonyoknak megfelelő irányelveket. a termelőszövetkezeteknél egyre inkább kötelezővé kell tenni a balesetelhárítást, a védőberendezések és védőruhák beszerzését, munkavállalásnál az orvosi vizsgálatot és a munkavédelmi oktatást.

a következőkben dr. bordás sándor a vegyszeres növényvédelem munka-egészségügyi kérdéseiről, dr. bánási józsef a mezőgazdasági foglalkozási fertőző betegségekről, dr. nagy andrás a mezőgazdasági üzemegészségügy általános tennivalóiról tartott vitaíndító referátumot. a konferencia szombaton folytatja munkáját. /mti/

--

bb 67. termelőszövetkezeti elnökök tanácskozása dunaujvárosban

vid ká/tr szb ká

1964. december 4.

tolna megye termelőszövetkezeti elnökeinek részvételével pénteken tanácskozás kezdődött dunaujvárosban. a 128 tsz elnök értekezletén megjelent és felszólalt németh károly, az mszmp központi bizottságának titkára. a tanácskozáson a mezőgazdaság jelenlegi helyzetét és a további feladatokat vették számba.

a közös gazdaságok vezetői délután együttesen tekintették meg a dunai vasmű néhány üzemét. /mti/

--

bb 68. három megye képzőművészeinek kiállítása székesfehérvárott

1 ol/gk szb fm

1964. december 4.

december 6-án a székesfehérvári csók istván képtárban megnyitják fejér, győr-sopron és komárom megye képzőművészeinek első közös kiállítását. az érdekes tárlaton különféle technikával készített grafikák, olajportrék, csendéletek, munkás-ábrázolások adnak ízelítőt a három megye fejlett képzőművészetéről. /mti/

--

17-15/a

- 40 -

17.15 Csele

Mez

bb 61. fehérbe öltözött a mátra - huszonegy centis hó a kékesen

vid lk-lm ki

1964. december 4.

pénteken kékestetőn a hóréteg vastagsága elérte a 21 centimétert. forgalmi akadályt a mátrából sehonnan sem jelentettek. a hegyek között valamennyi főútvonal járható és a közúti igazgatóság dolgozói salakozással könnyítik meg a közlekedést a havas utakon. pénteken délután már csoportosan lepték el a szánkázó és síző fiatalok a havas hegyoldalakat. /mti/

--

bb 62. automata tüzelésű, gépesített kenyérgyár készült el zalaszentgróton

vid lk-lm ki

1964. december 4.

automata rendszerű, olajtüzelésű, napi ötven mázsa teljesítményű kenyérgyár készült el zalaszentgróton. ebből az üzemből már kiszorult a sütőlapát, a kenyértésztát vető szerkezet juttatja a kemencébe. gép dagasztja, szaggatja, formázza a nyers tésztát. a kenyérgyárat a jelenlegi üzemi próbák után január elején helyezik üzembe. /mti/

--

bb 65. kádár jános fogadta az afgán királyság nagykövetét

tm-lm zs

1964. december 4.

kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, pénteken mutatkozó látogatáson fogadta ghulam yahya tarzi-t, az afgán királyság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/

--

bb 66. zalai mezőgazdasági szakemberek tanácskozása

vid ká/tr-lm -cz

1964. december 4.

a zalai termelőszövetkezetek és állami gazdaságok több mint 400 agronómusa, mezőgazdasági mérnöke és technikusa részvételével pénteken tanácskozást rendeztek zalaegerszegen. dr. dimény imre, az mszmp központi bizottsága mezőgazdasági osztályának vezetője tájékoztatta a megye szakembereit mezőgazdaságunk jelenlegi helyzetéről, a jövő évi és a távolabbi feladatokról. a vita után újjá választották az agrártudományi egyesület megyei vezetőségét. /mti/

--

17.22/a

- 41 -

17.22 Csele

Mez

bb 69. a jobb szervezés, a termelőüzemek helytállása nagyrészt ellensúlyozta a kedvezőtlen időjárást: 2,375.000 holdon elvetették a kenyérgabonát - országos tanácskozás az őszi mezőgazdasági munkák helyzetéről

t cs/hné-Lm ká

1964. december 4.

a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályvezetői és az érdekeltektől minisztériumok vezető szakemberei pénteken a földművelésügyi minisztériumban vitatták meg a mezőgazdaság időszerű problémáit. Hont János, a földművelésügyi miniszter első helyettese tájékoztató előadásában ismertette az őszi szántás-vetés és betakarítás jelenlegi helyzetét. megállapította többek között, hogy az október 10-től rendkívül csapadékos, kedvezőtlen időjárás ellenére az őszi betakarítási és szántás-vetési munkákkal november végére lényegében mindenütt végeztek. a kedvezőtlen időjárás okozta hátrányokat az eddignél jobb szervezés, valamint a termelő üzemek helytállása nagyrészt ellensúlyozta, ennek köszönhető elsősorban, hogy a vetés minőségét a legutóbbi hetekben sem tekintették mellékesnek, csupán szórványosan volt tapasztalható sietség egyes termelő üzemeknél. a november 29-i felmérések szerint országosan 2,375.000 holdon vetették el az őszi kenyérgabonaféléket, s ez megfelel az eredetileg tervezett területnek.

az októberi és a november eleji hosszantartó esőzések ellenére a betakarítás is megfelelő ütemben haladt, csupán a kukorica betakarításában tapasztalható kisebb elmaradás, főleg Baranya, Somogy és Bács-Kiskun megyében. a felmérések szerint körülbelül 60 000 holdnyi kukorica vár még betakarításra. a szokásosnál nagyobb vetésterület ellenére november végén cukorrépból is már csak néhány száz holdon volt földben a termés. az időszerű őszi munkák közül legnagyobb az elmaradás az őszi mélyszántásban: kereken egymillió holddal szántottak fel kevesebbet a termelő üzemek, mint a múlt év hasonló időszakában.

a legsürgősebb tennivalók közé tartozik most, hogy a még kinnlevő kevés cukorrépat, valamint a kukoricát mielőbb betakarítsák, a kukoricánál - a rendkívül magas nedvességtartalom miatt - különös gondot igényeljenek a megfelelő tárolásra, raktározásra. ahol a talajviszonyok megfelelőek, az eddignél nagyobb ütemben kell folytatni az őszi mélyszántást, a kukoricaszár letakarítását. éppen a sokáig megkésett vetések miatt a szokottnál is nagyobb jelentősége lesz a téli vetésápolásnak, illetve a koratavaszi fejtrágyázásnak. a tavasszal kiszórásra kerülő nitrogén műtrágya mennyiség nagy részét már kiszállították a termelő üzemekbe. az időszerű téli munkák közé kell sorolni a még mindig nagyarányú pocok- invázió elleni védekezést.
/ folyt.köv./

17.30/a

17.30/a

- 42 -

me

bb 69. /a jobb szervezés...1.folyt./-Lm

az állattenyésztés helyzetéről szólva a miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy az utóbbi időkben megtett intézkedések hatására az állatlétszám országszerte emelkedett. az állatfajok közül különösen a sertésnél tapasztalható erőteljes fejlődés: az októberi állatszámítás adatai szerint kereken 1.5 millióval nagyobb a sertésállomány, mint a múlt év őszén volt. kisebb mértékű, de számottevő fejlődés tapasztalható a szarvasmarha és a baromfiállománynál is. az állattartó termelő üzemeknek most a korán beköszöntött esőzések miatt a szokottnál hamarabb telelőbe szorult, számszerűen jelentősen megnövekedett állatállomány takarmányozása okoz gondot, ezért a téli és koratavaszi hónapokban takarékosan kell bánni a teleltető takarmánykészletekkel. szükségesnek látszik, hogy a szokottnál nagyobb mennyiségben rendelkezésre álló cukorgyári melaszt és répaszeletet fokozottabban használják fel a téli takarmányadagok javítására, izesítésére.

a tájékoztató előadás után a megyei vezető szakemberek számoltak be tapasztalataikról./mti/

bb 70. tolnai gábor elutazott az európai írók közössége igazgatói tanácsának ülésére

i áe/tr-Lm fm

1964. december 4.

tolnai gábor egyetemi tanár pénteken cataniába utazott, ahol a magyar írók képviselőjében résztvesz az európai írók közössége igazgatói tanácsának ülésén./mti/

bb 71. az amatőrfilm fesztivál díjnyertes filmjeinek bemutatója a szot művelődési házában

i áe/tr-Lm fm

1964. december 4.

a szot fehérvári uti művelődési házában december 8-án 18 órakor bemutatják a 12. országos amatőrfilm fesztivál díjnyertes filmjeit. a bemutatón megtekinthetők mindazok az alkotások, amelyek a fesztiválon helyezést értek el./mti/

bb 72. arató istván kiállítása szegeden

vid j-Lm fm

1964. december 4.

a képcsarnok vállalat szegedi kiállítótermében pénteken szijrezső művészettörténész megnyitotta arató istván festőművész kiállítását. a tárlaton a művész - hazai tájakat és a főváros egyes kerületeit ábrázoló - 26 olajfestményét mutatják be a közönségnek./mti/

17.35/a

18.00

- 43 -

me

bb 73. hazaérkezett ausztriából a magyar újságíróküldöttség

k vt/tné szb zs

1964. december 4.

a magyar újságíróküldöttség, amely barcs sándornak, a magyar távirati iroda vezérigazgatójának vezetésével - az osztrák kancellári sajtóhivatal meghívására - több mint egy hetet töltött ausztriában, pénteken visszaérkezett budapestre. /mti/

--

bb 74. kisz-fiatalokat tüntetett ki a földművelésügyi miniszter - 224 000 mázsa gyümölcsöt szedtek le, 122 kilométer utat építettek, 32 000 hold földet tettek termővé az idén az ifjúsági munkabrigádok

t cs/tr szb ká

1964. december 4.

pénteken délután a földművelésügyi minisztériumban Losonczi Pál földművelésügyi miniszter - a mezőgazdasági ifjúsági versenyek szervezésében, az élenjáró termelési módszerek elterjesztésében, illetve az őszi betakarításban végzett kiemelkedő munkásságuk elismeréseképpen 35 kisz fiatalnak adta át a mezőgazdaság kiváló dolgozója kitüntetését, az ünnepségen megjelent méhes Lajos, a kisz központi bizottságának első titkára, valamint a földművelésügyi minisztérium és a kisz központi bizottságának számos vezető személyisége.

Losonczi Pál földművelésügyi miniszter üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezése óta a kisz-fiatalok egyre tevékenyebben, s jobb eredményekkel vesznek részt a földművelésügyi minisztérium és a kisz központi bizottsága által közösen szervezett versenyekben. a legutóbbi egy év alatt 31 000-ről 150 000-re emelkedett az ifjúsági versenyekben résztvevő kiszisták száma. különösen jó szolgálatot tettek az ifjúsági munkacsapatok a korszerű termelési és munkamódszerek elterjesztésében, valamint a betakarítási és szántás-vetési munkákban. az idén 400 000 holdnyi legelőterületet szabadítottak meg az ifjúsági brigádok a gyomoktól, 224 000 mázsa gyümölcsöt szedtek le, 122 kilométer hosszú utat építettek és 32 000 hold földterületet tettek termővé lecsapolással, illetve talajjavítással. az építőtáborokban 54 500 fiú és leány dolgozott ez évben.

a kitüntetett fiatalok nevében Takács László, a vas megyei kisz bizottság titkára mondott köszönetet. /mti/

--

17.40/a

- 44 -

18.10 *me*

bb 75. negyvenegy pályamű a „kerti székek és kerti padok”, pályázaton - a végső döntést a közönségre bízzák

kz/s ká

1964. december 4.

pénteken a technika házában ülést tartott a magyar agrártudományi egyesület kertészeti társasága. az ülésen kiácz György, a fővárosi kertészeti vállalat főmérnöke tartott előadást a műkö - és lépcsőelemek, valamint a burkolólapok és a szegélykövek újszerű alkalmazási lehetőségeiről. ugyanekkor bemutatták a szakembereknek a „kerti székek és padok”, pályázatra beérkezett díjnyertes műveket. a negyvenegy pályamű közül kiválasztott és díjazott modernvonalú kerti padokból és székekből a következő évben még csak a mintadarabok kerülnek a főváros legforgalmasabb parkjaiba, mégpedig azzal a céllal, hogy a közönség, mint a legilletékesebb „meős”, véleményt mondjon róluk. a nagyobb tételű gyártást majd csak e „szavazás”, eredménye alapján kezdik meg. /mti/

--

bb 76. dr. Pierre Dorolle

tné/s la

1964. december 4.

az egészségügyi világszervezet hazánkban tartózkodó főigazgató-helyettese ellátogatott dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszterhez, Rusznák Istvánhoz, a magyar tudományos akadémia elnökéhez és mód Péterhez, a külügyminiszter első helyetteséhez. /mti/

--

bb 77. magyar kereskedelmi küldöttség utazott kairóba

tr/s vg

1964. december 4.

a Magyarország és az Egyesült Arab Köztársaság közötti 1965. évi árucseréforgalom árulistáinak aláírására és a két ország gazdasági kapcsolatait érintő egyéb időszaki kérdések megtárgyalására pénteken Bacsoni Jenő külkereskedelmi miniszter-helyettes vezetésével kereskedelmi küldöttség utazott kairóba. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren a külkereskedelmi minisztérium vezető munkatársai bucsúztatták. ott volt Boutros Abadir, az eak budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. /mti/

--

17.47/a

- 45 -

18.10 *me*

bb 78. a szot tiltakozó távirata a spanyol igazságügyminiszterhez
i vt/gg-lm zs 1964. december 4.

pénteken a szot a következő táviratot küldte madridba
a spanyol kormány igazságügyminiszterének:

„hárommillió szervezett magyar fizikai és értelmiségi
dolgozó nevében felháborodásunkat és tiltakozásunkat fejezzük
ki a demokratikus szabadságjogokért önfeláldozóan küzdő spanyol
hazafiak, José Sandoval és társai ügyében folytatott törvénytelen
per miatt. követeljük a véleményszabadság és az emberi jogok
tisztelésben tartását, a vádlottak azonnali szabadonbocsátását.
magyar szakszervezetek országos tanácsa.,,

ugyancsak tiltakozó táviratot küldött madridba José
Sandoval és társai ügyében a vas- és fémipari dolgozók szakszer-
vezetének központi vezetősége./mti/

-. -

bb 81. elutazott a csehszlovák pártmunkás-küldöttség

gk-lm zs 1964. december 4.

pénteken elutazott csehszlovákia kommunista pártjának
küldöttsége, amely Michal Pechónak, szlovákia kommunista pártja
központi bizottsága osztályvezetőjének vezetésével látogatást
tett hazánkban.

a küldöttséget elutazása előtt fogadta Szirmai István,
az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság
titkára.

a küldöttséget a nyugati pályaudvaron Molnár Endre, az
MSZMP központi bizottságának póttagja és Kurucz Imre, a központi
bizottság osztályvezető-helyettesei búcsúztatták. jelen volt
Frantisek Pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság magyar-
országi nagykövete./mti/

-. -

bb 85. színházi bemutató szegeden

vid j-lm fm 1964. december 4.

a szegedi nemzeti színház kamaraszínházában pénteken
bemutatták Tóth Miklós - G. Dénes György, - Visky András
„Jeggyürü a mellényzsebben”, című zenés vígjátékát. a zene-
kart Benkóczy István vezényelte. a darabot Szász Károly rendezte.
a főbb szerepeket Kormos Lajos, Miklós Klára, Demjén Gyöngyvér,
Király Levente, Décsi Györgyi, Pagonyi Nándor és Ács László
játsszotta./mti/

-. -

18.25/e

19.10. Cse

- 46 -

Me

bb 79. az osztrák és a magyar vasutak együttműködésének je-
lentőségéről nyilatkozott dr. Bruno Kepnik, az osztrák szö-
vetségi vasutak igazgatója

t nbj/lk szb vg 1964. december 4.

néhány napig budapesten tartózkodott dr. Bruno Kepnik, az
osztrák szövetségi vasutak igazgatója és megbeszéléseket foly-
tatott a magyar közlekedés, a magyar vasutak vezetőivel. pén-
teken délután a közlekedéstudományi egyesület rendezésében a
magyar tudományos akadémia dísztermében előadást tartott „az
európai vasúti közlekedés továbbfejlesztésének kérdései”,
címmel.

Dr. Bruno Kepnik az MTI munkatársának kérdésére elmondotta,
hogy Ausztriában - miként egész Európában - a gépjármű és a lé-
giforgalom nagyarányú fejlődése ellenére állandóan és nagymérték-
ben növekszik a vasút forgalma. kétszer annyi árumennyiséget száll-
lít az osztrák vasut, mint a háború előtt és két és félszer annyi
utast, mint 1938-ban. az utazás kedv növekszik, ez viszont pa-
rancsolólag írja elő Ausztriában éppen úgy, mint egész Európában
a vasutak korszerűsítését, a kényelmes utazás megteremtését. ez
annál is szükségesebb, hiszen a vasutak majdnem mindenütt száz
évnél is idősebbek. hangsúlyozta, hogy nagy figyelemmel kísérik
azt a nagyarányú vasutkorszerűsítési munkát, ami Magyarországon
folyik.-

- mi - mondotta - nagyon érdekeltek vagyunk a magyar vasutak
fejlődésében, s azon vagyunk, hogy a kialakult szivélyes és ba-
ráti kapcsolatot szakterületeken is elmélyítsük. tudjuk, hogy
Magyarország - és általában a kelet-európai országok - jelentős
mennyiségű árut exportálnak Ausztriába, illetve Ausztrián át
nyugat-Európába. Magyarország különösen sok olyan mezőgazdasági
terméket exportál, ami gyorsan romló. az osztrák vasutak is igye-
keznek mindent elkövetni a gyorsan romló áruk gyors továbbítása
érdekében és örvendetes megállapítani, hogy ezen a téren különö-
sen szoros üzleti kapcsolat, baráti együttműködés áll fenn. örü-
lünk annak, hogy a Bécsben megtartott teherfuvarozási értekezleten
megállapodás jött létre, hogy nyáron Magyarországról, illetve
Magyarországon át kelet-európai országokból három nemzetközi
gyorstehervonatot, úgynevezett Teem, Trans Europe Express
marschandises vonatot indítanak. egészen biztos, hogy a már meg-
levő együttműködés még tovább fejlődik.

a beszélgetés során megemlítette, hogy nyáron közvetlen
kocsit indítanak Graz és a Balaton között, s ha a kívánt ütem-
ben fejlődik a két ország vasútja közt a kapcsolat, sor kerülhet
a Bécs és Hegyeshalom közötti vasútvonal villamosítására is. /mti/

-. -

18.35/a

19.10. Cse

- 47 -

Me

bb. 87. bemutató a nemzeti színházban és a kis színpadon

t s/tm/e fm

1964. december 4.

pénteken este két budapesti színházban tartottak premiert. a nemzeti színház arnold wesker magyar származású angol író „gyökerek,, című darabját mutatta be. a nagyszerű előadást vendégként kazán istván rendezte. a díszleteket wegenast robert, a jelmezeket laczkovich piroska tervezte. a színmű főszerepeit törőcsik mari, olty magda, zolnay zsuzsa, timár éva, bihari józsef, barsi béla és szirtes ádám alakítja.

ezen az estén a kis színpadon is bemutatót tartottak. első ízben adták elő abai páál - horváth jeno - ifj. kalmár tiber: kis-királynő című zenés vígjátékát. a darab főbb szerepeit kabos lászló, fejtes teri, vass mari, csonka endre, erdődi kálmán, gálcsiki jános és kósa andrás játssza. az előadást kalmár tiber rendezte. /mti/

---

bb. 83. bartók divertimentoja hanglemezen, a mendelssohn hegedűverseny kovács dénes előadásában, részletek a diótörőből, amatőr gitárzenekarokkal készült felvételek a karácsonyi hanglemezvásáron

1 ol/gk/e fm

1964. december 4.

érdekes hanglemek között válogathatnak az ajándékozók a karácsonyi hanglemezvásáron. az ünnep előtt kerül a boltokba a bartók divertimentojáról, illetve mozart d-dur divertimentojáról készült lemez. két másik hanglemezzel - gabos gábor előadásában - haydn és mozart zongoraszonátákat vettek fel. kovács dénes tolmácsolásában mendelssohn hegedűversenyét és mozart olasz szimfóniáját hallhatják a zenekedvelők. egy nagy-alaku lemez csajkovszkij: diótörő című balettjéből tartalmaz részleteket. a zongoramuzsika kedvelőinek bacher mihály közreműködésével készített hanglemezt, amelynek „műsorán,, brahms: variációk egy händel-témára és beethoven: szonáta című műve /op.31. no.3./ szerepel.

a könnyűzene híveit népszerű gitárzenekarokkal - a bergendi együttesel, az illés-zenekarral és berkí géza együttesével készített felvételek várják. a magyar nótá és az operett kedvelői is megtalálhatják kedvelt számaikat a hanglemezboltokban. /mti/

18.43/a

19.10.10

- 48 -

Jhe

bb 89. bemutató nyílt a nagymarosi vízlépcső környékének rendezési tervpályázatáról

sb/gk/s la

1964. december 4.

a magyar építőművészek szövetségének puskin utcai székházában péntek délután megnyílt a nagymarosi vízlépcső környékének rendezésére kiírt pályázat terveinek bemutatója. benkhard ágost és jánossy györgy építész, a bíráló bizottság tagja ismertette a pályázatot, amelyre - a megívásnak megfelelően - kilenc pályamű érkezett. megállapították, hogy a pályázat eredményes volt, mert a tervezők sok jó megoldást javasoltak a vízlépcső környékének rendezésére.

a tervek alapján a nagymaros és visegrád között felépülő vízlépcső dolgozóinak és a két község mintegy 8 000 lakójának sporttelepet építenek majd a duna bal partján. ezen az oldalon helyezik el az erőmű irodaházát, amelyben nagy kiállítási terem is nyitnak. az erőmű dolgozói ugyancsak a nagymarosi oldalon kapnak korszerű lakótelepet. az idegenforgalom vendégeinek pedig 300 gépkocsi, valamint motorkerékpárok és autóbuszok elhelyezésére alkalmas központi parkoló területet rendeznek be. a visegrádi oldalra, a gát fölötti partszakaszra viszont nagy autós campinget telepítenek, amelyben 800 gépkocsinak és sátoroknak biztosítanak helyet. épül majd étterem, eszpresszó, csónakgarázs és javítóműhely. a lepence-patak torkolatánál mintegy 150 szobás turistaszállót emelnek, s az épületet ugy alakítják ki, hogy az erőmű építői előbb munkásszállónak használhassák.

a tervezők sok új javaslattal egészítették ki a pályázati kiírásban meghatározott építményeket. többek között dunai strand, valamint üzemi bölcsőde, óvoda építését indítványozták. a vízlépcső mellett pedig nem egy, hanem kétpályás csónakkiemelő és szállító berendezés felállítását javasolták, mert máskülönben fennakadás lenne a dunai csónakforgalomban.

a bemutatott terveket - szombat és vasárnap kivételével - december 9-ig lehet megtekinteni délelőtt 10 órától délután 6 óráig a magyar építőművészek szövetségének viii. kerület, puskin utca 26. szám alatti székházában. /mti /

18.48/a

19.10.10

- 49 -

me

bb 80. szombaton nyílik a bizományi áruház művészeti képauciójának kiállítása

t kf/tr szb vg

1964. december 4.

az elmúlt fél évben felkinált legszebb, legértékesebb festményekből gyűjtötte össze a bizományi áruház vállalat 115 művészeti képauciójának anyagát. az aukcióra bocsátott 115 festményt a vállalat kinizsi utcai székházában kiállításon mutatják be a közönségnek. a szombaton nyitól és december 13-ig naponta 10-18 óra között megtekinthető kiállítást pénteken délután dr. soós jános, a bizományi áruház vállalat igazgatója bemutatta a sajtó képviselőinek.

a vállalat hagyományos őszi képauciója ezúttal karácsonyi ajándék a műgyűjtőknek, az értékes, szép képek kedvelőinek. a 115 festmény között számos olyan alkotás található, amelyet a gyűjtők eddig nem láthattak, mer tulajdonosaik évtizedek óta nem váltak meg tőlük. az aukció legdrágább képe - a kiállítás főhelyén is ez áll - munkácsy mihály „parasztház belseje”, című olajfestménye, amelynek nagobbmértű változata a nemzeti galéria tulajdona. kikiáltási ára 40 000 forint. az aukció legszebb képeinek egyike ferenczy károly „siesta”, című festménye, amely egyenértékű a nemzeti galériában található egyéb ferenczy képekkel. ezt a festményt 15 000 forintért bocsátják majd árverésre. rudnay gyula „magyar szüret”, című olajfestménye már a leghíresebb külföldi kiállításokon is szerepelt, most 7 000 forintért kerül aukcióra. ugyancsak kiemelkedő alkotás szinyei marse pálnak fiatal korában festett - 22 500 forintos kikiáltási ára - „mályvák”, című olajfestménye. szőnyi istván és tornyai jános négy-négy képe kerül árverésre. ezeken kívül egyebek között barcsay jeno, bernáth aurél, derkovits gyula, csók istván, kósza józsef, lotz károly, s néhány külföldi művész szép képeiből áll az aukció anyaga.

a december 15-én árverésre kerülő 115 festmény együttes kikiáltási ára 353 000 forint. az árverést a műszaki egyetlen nagytermében rendezik. /mti/

bb 84. színházi bemutató miskolcon

vid j szb fm

1964. december 4.

a miskolci nemzeti színház pénteken bemutatta fejes endre „rozsdatemető”, című drámáját. az előadást orosz györgy rendezte. a főbb szerepeket somló ferenc, polgár géza, vargha irén, fehértibor, máthé éva és csiszér andrás alakította. a díszleteket wegenast róbert, a jelmezeket pedig török iván tervezte. /mti/

19.02/a

19.02/a

- 50 -

me

bb 82. az ország nagy részét hó borítja, a magasabb hegyekben kezdődhet a si-szezon - az éjszakai lehülés fokozódik, újabb havazásokra, sőt már hófúvásokra is számítani kell

i cs/tr ká

1964. december 4.

a kontinens légterében jelenleg több ciklonból álló hatalmas ciklonrendszer működik, amely lényeges átalakulást indított el az időjárásban. a ciklon-rendszer előoldalán enyhe, földközti-tengeri levegő áramlik észak-keletnek, hatására észak-európa szerte, valamint a szovjetunió északi területein hirtelen megenyhült a tartós nagy hideg. ugyanakkor a ciklonrendszer hátoldali áramlása az atlanti óceán legészakibb tájairól hideg légtömegeket „szivattyuz”, délnek, s nyugat-európa nagyrészét máris hideg szelek, hózáporok pásztázzák.

√ pénteken

hazánkban már csütörtökön nagyarányu havazás kezdődött. csupán a délkeleti megyékben hullott le a csapadék eső alakjában. a dunántulon megszűnt a havazás, viszont az ország más vidékeiről általában újabb havazásokat jelentettek a megfigyelők, a szél - főleg a nyugati megyékben - felerősödött, keszthely vidékéről viharos szelet és hófúvást jeleztek. a reggeli hőtérkép adatai szerint a tiszántulon még csak foltokban áll a hó, s a magassága is csupán 1-2 centiméter, a dunántulon viszont 8-10, az észak-nyugati megyékben 1-5, a főváros környékén és az északi hegyvidékeken 10-20 centiméteres összefüggő hóréteg alakult ki. a magasabb hegyekben a hóréteg már alkalmas a sielésre: a szabadság hegyről 22, a galyatetőről 23, kékestetőről 21, mátraházáról 18, farkasgyepűről 10, a borszönyből és a nagyvillámról 15, a dunazugból 20 centis hóréteget jelentettek. √ péntek

a péntekre virradó éjszaka a tiszántulon 0, plusz 3, a nyugati országrészekben mínusz 2, mínusz 5 fokig hűlt le a talajközeli levegő, a nappali maximumok 0, plusz 3 között alakultak ki. a kékestetőn a délutáni órákban mínusz 5 fokot mutattak a hőmérők. a budapesten mért napi középhőmérséklet csütörtökön 1.4, pénteken körülbelül egy fokkal maradt a sokévi átlagszint alatt.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a hét végére lényeges javulás nem várható az időjárásban. szombaton hajnalban előreláthatólag már országszerte mínusz 3, mínusz 7 fokos fagyok lesznek, s a nappali maximumok is csak a fagypont körül alakulnak ki. szombaton a szél erősödik, a dunántulon helyenként viharossá válik. felhőátvonulásokra, hózáporokra, helyenként, főleg a dunántulon hófúvásra is kell számítaniunk. /mti/

19.08/a

19.08/a

- 51 -

me

bb 86. új írás-est az egyetemi színpadon

t áe/hné szb fm

1964. december 4.

az egyetemi színpadon pénteken megtartották az új írás folyóirat hagyományos szerzői estjét. baranyi gyula főszerkesztő bevezetője után a népszerű irodalmi fórum idei évfolyamának szerzői: darvas józsef, kassák lajos, gerelyes endre, galambos lajos, somogyi tóth sándor, sipos gyula, baranyi ferenc és buda ferenc léptek a közönség elé. a folyóiratban ez évben megjelent költeményeket csernus marian, egressy istván, jancsó adrienne, latinovits zoltán és palotai ercsi tolmácsolta. az irodalmi eseményen nagyszámú érdeklődő vett részt. /mti/

bb 91. szlovák festőművész kiállítása budapesten

t áe/gk szb la

1964. december 4.

a budapest csenszlovák kultúra helyiségében pénteken kiállítás nyílt milan taluha bratislavai szlovák akadémiai festőművész műveiből. a művész első alkalommal mutatkozik be a magyar közönségnek, s a tárlaton 34 olajfestményét, illetve grafikai alkotását láthatják az érdeklődők. a megnyitó ünnepségen stettner béla, a magyar képzőművészek szövetsége grafikai szakosztályának titkára méltatta a vendégművész munkásságát, a szlovák történelmi múlt és a szlovák táj megjelenítésének monumentális alkotó módszerét. az érdekes kiállítást már a megnyitás napján sok érdeklődő tekintette meg. /mti/

bb 92. megnyílt a fiatal képzőművészek 5. országos kiállítása

t áe/gk szb la

1964. december 4.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség és a fiatal képzőművészek stúdiója az ernst muzeumban rendezte meg a fiatal képzőművészek 5. országos kiállítását. a nagyszabású tárlatot pénteken nádassdi józsef, a kisz kb titkára nyitotta meg a művelődésügyi minisztérium, a kulturális intézmények képviselői és nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében.

/folyt. köv./

19.15/a

19.05

- 52 -

bb 92. /megnyílt... 1. folyt./- szb

a képzőművészeti alap védnöksége alatt működő fiatal képzőművészek stúdiójának 193 tagja mutatja be ezúttal alkotásait. a zsüri 1000 mű közül válogatta a kiállításon látható 106 festményt, 70 szobrot, kisplasztikai és grafikai anyagot. a gazdag tárlat átfogó képet nyújt a fiatal magyar képzőművészek stúdiorékvéseiről, kísérleteiről és alkotómunkájuk emelkedő színvonaláról. a megnyitó ünnepségen osztották ki a kisz kb, a képzőművészeti alap és a képzőművészeti stúdió díjait. a kisz kb 10 000 forintos fődíját vecsési sándor festőművész nyerte el. rajta kívül kilenc művész érdemelte ki az 5 000 forintos jutalmat. /mti/

bb 95. magyar-amerikai tárgyalások budapesten

tné-lm zs

1964. december 4.

magyar-amerikai tárgyalások kezdődtek december 4-én budapesten a két ország közötti függő kérdések rendezésére.

a tárgyalásokat magyar részről szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, amerikai részről elim o. shaughnessy, az egyesült államok budapesti ideiglenes ügyvivője vezeti. /mti/

20.05/a

- 53 -

20.10

bb 93. aláírták a magyar-lengyel akadémiai együttműködés munkatervét

t ms/gk szb zs

1964. december 5.

pénteken az akadémián ünnepélyesen aláírták a magyar tudományos akadémia és a lengyel tudományos akadémia közötti tudományos együttműködési egyezmény 1965-66. évi munkatervét.

az aláíráson jelen volt rusznyák istván, az akadémia elnöke, manninger rezső, az akadémia alelnöke, óvári miklós, az mszmp központi bizottsága tudományos és közoktatási osztályának helyettes vezetője, az akadémia elnökségének több tagja, valamint a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének képviselői. ott volt jan kiljanczyk lengyel nagykövet és a nagykövetség több munkatársa. jelen voltak a két akadémiai küldöttség tagjai.

a munkatervet magyar részről ligeti lajos, a magyar tudományos akadémia alelnöke, lengyel részről dr. kazimierz kuratowski, a lengyel tudományos akadémia alelnöke, a magyar tudományos akadémia tiszteletli tagja írta alá. az aláírás után méltatták a két akadémia együttműködésének jelentőségét.

az új munkaterv több fontos témával gazdagítja a két akadémia tudományos együttműködését. így az eddigi témákon kívül újabb műszaki, fizikai és matematikai témákban folytatnak majd közös kutatásokat a magyar és a lengyel akadémiai intézetek és tudósok.

az aláírás után rusznyák istván fogadást adott a vendégek tiszteletére. /mti/

--

bb 94. időjárásjelentés

gk szb la

1964. december 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. december 4-én, pénteken 19 órakor:

szeles idő

várható időjárás szombat estig:
ész felhőátvonulások havazásokkal, élénk, helyenként viharos északnyugati, északi szél, hófúvások. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 0 fok körül. /mti/

--

20.10/a

- 54 -

20¹⁰ *me*

bb 96. kórody andrás és fülöp zoltán kairóba utazott

i ol/gk szb fm

1964. december 4.

kórody andrás, az állami operaház karmestere és fülöp zoltán, a dalszínház szcenikusa pénteken kairóba utazott. mint ismeretes, az operaház balettegyüttese a közeljövőben az arab fővárosban vendégszerepel. a magyar balettművészek előadásával veszi majd kezdetét a kairói operai szezon. kórody andrás próbál először a nyári pihenőről visszatérő zenekarral, amely ezúttal ismerkedik meg bartók „a fából faragott királyfi”, és „a csodálatos mandarin”, című táncjátékainak zenéjével. a vendégjáték másik két karmestere, tóth péter és fráter gedeon, hétfőn a táncművészekkel együtt utazik az arab fővárosba. ők a műsorban szereplő koncertszámokat, valamint a „hattyuk tava”, a „gisele”, egy-egy felvonását és a gajane-részleteket vezénylik.

a diszletek nagyobbik része már „elhajózott”, kairóba. fülöp zoltánra is sok tennivaló vár addig, amíg a hétfői géppel minden diszlet megérkezik a vendégszereplés színhelyére, kairó csaknem száz éves operaházába. /mti/

--

20¹⁰ *me*

me

- 55 -

bb 88. precht-bemutató debrecenben

vid/gk/s La 1964. december 4.

a debreceni csokonai színház minden évben műsorára tűz egy-egy brecht-darabot. a „koldusopera”, és a „kaukázusi krétakör”, után pénteken este bertolt brecht „jó embert keresünk”, című drámáját mutatták be nagy sikerrel. a főszerepet béres ilona alakította, aki ezúttal mutatkozott be debrecenben. a brecht-művet lengyel györgy főrendező irányításával vitték színre a debreceni színház művészei. /mti/

..

bb 90. embargó: szombat reggel 5 óráig!

a budapesti rendőrfőkapitányság közleménye

k szb sr 1964. december 4.

a budapesti rendőrfőkapitányság nyomozást folytatott az éttermi és büfé vállalat igazgatója, onódy lajos és társai ellen a társadalmi tulajdont károsító bűncselekmények miatt.

az eljárás során előzetes letartóztatásba helyezték onódy lajos, lászló ilona, kalló andrás, forth lászló, zsidai józsef, tárgyik sándor, tódor géza, solti jános, oláh lajos, wölfer károly és csulák józsef budapesti lakosokat, az éttermi és büfé vállalat alkalmazottait, valamint herczeg istván budapesti lakost, a budafoki borpincészet áruforgalmi előadóját.

a nyomozás megállapította, hogy a terheltek éveken keresztül csaltak, sikkasztottak, károsították a kezelésükre bízott társadalmi tulajdont. bünszövegségben elkövetett cselekményeikkel a nyomás adatai szerint, mintegy 400 000 forint kárt okoztak a népgazdaságnak. az így szerzett javakat saját céljaikra használták fel.

lázár géza, a belkereskedelmi minisztérium vendéglátóipari főigazgatóságának vezetője, mint az éttermi és büfé vállalat közvetlen felettes hatósága, fedezte onódy és társai üzletait és maga is bűncselekményeket követett el. a rendőrség ellene is büntető eljárást indított.

a budapesti rendőrfőkapitányság onódy lajos és társai ügyében a nyomozást befejezte és ügyüket vádemelési javaslattal átadta a fővárosi főügyészségnek. /mti/

..

-vége-

-56-

Me

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Béni utca 6. - 7. Telefon: 109-400, 109-400
A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

mti b e l f ö l d i n i r e k

1964. december 5.

bb 1. puccini levelei, schumann és milhaud életregénye a téli könyvvásáron - karácsony előtt megjelenik az új magyar operakalauz

1964. december 5.

1 ol./tné-lm fm

a magyar zeneműkiadó gondozásában három könyv jelenik meg a téli könyvvásár alkalmából, s még karácsony előtt megkezdik a negyedik árusítását is. az új kiadások között van ambrózy ágoston „világos pillanat”, című műve, amelyben az író schumann életének mozzanatait a már szellemi elborultságban élő komponista szakadozott visszaemlékezéseibe foglalva mondja el. „életem partitúrája”, címmel kerülnek az olvasók kezébe korunk egyik legjelesebb zeneszerzője, darius milhaud emlékezései. a kötetben a szerző nemcsak saját életutjának eseményeit sorolja fel színes, élvezetes stílusban, hanem szinte teljes körképét adja a század első évtizedeinek.

izléses kiállítás, kétkötetes munka a komár pál fordításában napvilágot látott puccini levelezés. a dokumentumok feltárják az olvasó előtt az opera nagy mesterének életutját. különösen érdekes az a hosszú évekig tartó levelezés, amelyet puccini szövegíróival, giacosával és illicával, valamint kiadójával, giulio ricordival folytatott. a dokumentumok között megtalálhatók a kor nagy énekeseinek, karmestereinek - köztük carusonak, toscanininek - a levelei is.

karácsony előtt megjelenik a nagy érdeklődéssel várt új magyar operakalauz is. till géza munkája mintegy 160 operát ismertet. az új könyv nemcsak operaházunk utóbbi években ki szélesedett repertoárját tükrözi, hanem olyan művek ismertetését is tartalmazza, amelyek eddig csak a rádióban voltak hallhatók. /mti/

..

-1-

Me